

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VEDEKEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

LEJÁRÁSOK:
6-hatásos postai sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyomtatási díj 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vadászok palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Vasárnap, július 14.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Hajsza.

Egyről-másról. Irta: Vay Sándor gróf

A viszeszotéki víz bírálata.

A posta öröme.

Küszdelem egy rablóval.

A képviselőház sajtópöre.

Egy kuriai bíró botránja.

Az aradi orvos-szövetség közgyűlése.

300,000 koronás panama Aradon.

A posta reformja.

Az agyonasztott önkéntes.

Apróságok.

Vallomás.

Potocky gróf a fogságban.

Gyilkossági merénylet a klinikán.

A hülye rémtette.

Küszdelem a vadkannal.

Tárca: A hűség problémája. Irta: Zima Tibor.

Csarnok: Az öreg. Irta: Sebők Zsigmond.

Hajsza.

(Levél a közönség köréből.)

Arad, július 13.

Van-e tudomása arról tisztelt szerkesztő ur, hogy a közönség körében akad olyan ember is, ki keményen elítéli azt a „Szelle hajsztát“, melyet b. lapja megindított? Es ez az ítélet annál tanulságosabb és annál érdekesebb, mert az erkölcs prédikátorok között akad egy-egy bíró és egy-egy ügyvéd is.

Es miután megeshetik, hogy egy-egy ilyen hang egyik-másik embert félrevezetheti, sziveskedjék megengedni, hogy én mint laikus az ügyszó szintén hozzászólhassak.

Nem pártolom a hajsztát, a minthogy nem

pártolom a mérget sem. Csakhogy a testnek is szüksége van méregre betegség esetén.

Ennek az ugynevezett „Szelle hajsztának“ nem csak jogi vagy gazdasági, de erkölcsi okai is vannak és e hajsza problémája a törvények befolyásának a viszonyokra és az erkölcsökre. Ebben a hajsztában az egész közönség részt vesz még pedig két okból. Először humanizmusból, azután önvédelemből. Hány ember járta meg Szellel. Mennyi bajt okozott ez a szerencsétlen ember? A hány váltót rejteget az a mistikus wertheimpénztár, annyi tregédia fűződik hozzá.

Az üldözött emberek hasztalan fordultak segítségért az ügyvédekhez. Nem mertek Szellel kikezdeni, féltek tőle és sikereitől. Volt is talán ok miért. Ez a gentleman revolverrel fogadta vendégeit, kik nem kellemes ügyekben tisztelegtek nála.

Sajnálom azokat a szegény embereket, kik hasztalan és eredmény nélkül kerestek segítséget az ügyvédeknel és szánom azokat az ügyvédek is, kik nem mertek szembe szállni a sértett jogérzetért. Nem adhattak tanácsot, de adtak részvétet. A részvét fájdalommal válik, ha az ember nem segíthet és kiapad, ha segíthetne, de nem mer.

Ez adná magyarázatát azoknak a humanus okoknak, a melyeknél fogva a közönség ebben a hajsztában részt vesz, és pedig oly részt mint az e város közönségénél még soha sem történt. Es ez nem káröröm, hanem elégtétel, még pedig a legerkölcösebb fajtaból.

De tekintsük a hajsza önvédelmi oldalát is.

Semmi sem degenerálja, semmi sem sanyítja el annyira erkölcsünket, mintha törvényeink vannak, de azokban nem hiszünk és nem bizunk.

Az emberek jobban féltek Szellel, mint a törvénytől. Es voltak olyanok is, kik inkább biztak benne, mint a corpus jurisban. E különös véletlen-okát megtalálhatják kis részben a Szelle-pénzszekrény hosszukás papirjai között. Ha azok a kitöltetlen váltók beszélhetnének, mennyi nyomor, terrorizmus és korrupció kerülne nyilvánosságra!

Jobban féltek Szellel, mint a törvénytől. Nem csoda: tudták városszerte, milyen hangon beszélt oly bírakkal, kik nem tettek kivánsága szerint. Es tudták azt is, hogy a bíró ily esetben nem szerezhetett magának elégtételt.

Ime a Szelle-hajsza, mely semmi egyéb, mint mindezeknek a reakciója. Ez a reakció pedig visszahozza az erkölcsi egészséget és az igazság- és jog iránti bizalmat és hitet. A társadalom a törvény segítségére siet.

Ez a hajsza semmi egyéb, mint a társadalom becsületes önvédelme. Ez a hajsza nem lehet oly erős, mint a milyen kegyetlen és lelketlen volt a támadás azok részéről, kik ellen a hajsza most fordul.

E hajsztánál eszembe jut annak a francia képviselőnek a szava, ki mikor a halálbüntetés eltörlése felett vitatkoztak, így kezdte beszédét a kamarában: magam is a halálbüntetés eltörlése mellett volnék, de kivánnám, hogy a gyilkos urak kezdjék a jó példával.

A ki szelet vetett, most vihart aratott. Hogy az a csoda, vagy jobban mondva „haj-

TÁRCA.

A hűség problémája.

Irta: Zima Tibor.

I.

Olyan ez az egész kert lugásával, virágai-val és az őt körülvevő egész természettel, mint egy tündériesen átváltozott mágnás-bál. Százféle virágai a táncosnők, táncosai pedig a pillangók, akik olyan könnyelmű hűséggel repülnek egyik táncosnőtől a másikhoz...

Valóságos főuri álarcosbál, csupa tarkaság. Ott az a topáz színű thearózsa olyan mintha élne, mintha gondolkodnék az ő külön lelkével. Mintha valamennyi virág valami érzelmet fejezne ki, az egyik színével, a másik illatával, a harmadik, a negyedik bimbója fésülésével... amaz pajkos és vidám, ez itt komoly, szomorú és mámoros... A lila-kék színű futó-ákác olyan szenvedélyesen ölelte át a lugas fál-fáját, mintha soha többé nem akarná azt elereszteni.

Ez a fehér Rambler szemérmesen rejtőzik el rózsafájának sűrű levelei mögé, melyek illatukkal versenyre kelnek a saját rózsájuk ellen... ott nem messze a kerítéstől, az a teljesen kinyílt rózsaszínű pedig olyan csábító és olyan arcátlan, mint egy kurtizán nevetése...

— Engem megszedít ez a nagy, szívetleket nyomó illat, már szinte fáj a fejem tőle...

— Jöjjön, sétáljunk egyet, — s a fehér lilium-termis ruhába öltözött férfi karját nyújtja a rózsaszínre kipirult arcú leánynak; azután eltűnnek a csoportok és fenyő fák között. Csak néha hallani szavukat s ilyenkor egy-egy virággy mellől ellátszik a rózsaszín zephir ruha, melynek legényfogója szinte a földet éri...

Kihallani a szót:

— Gondolkozzék Magda azokon, amiket elmondtam, de azért ne vonjon azokból következtetést a jelenre...

— Hiszek magának, de megmondtam már, hogy addig sem igen-t, se nem-et nem mondok, míg Margit levelét meg nem kapom. Tudja, hogy mi egymás nélkül soha egy lépést nem szoktunk tenni s nem is volna szép, hogy éppen ilyen fontos kérdésben titkolódzak előtte. Megirtam neki azokat, amit maga mondott s most várjuk. Várjuk a feleletét...

II.

Kedves Magda!

Csudálkozol ugy-e, hogy olyan hamar választ kapsz leveledre éntőlem, akit te mindig olyan nagyon rossz levélírónak tartottál. Anélkül hogy igazat adnék neked ebben, annyit mégis elárulok, hogy inkább az érdekes tárgy siettetett a válasszal, mint az, hogy magamat jó levélírónak mutassam.

Leveled, melyet tegnap este olvastam el, valósággal megdöbbenett. Te vagy az Magduskám? Nem ismerlek rád. De nem hiszem, hogy azalatt a néhány hónap alatt, amióta nem ta-

lálkoztunk, ennyire megváltozhattál. Ez a gondolkodásmód nem a tiéd, ezt más diktálta neked. Hogy a „más“ alatt mit értek, megmondom később.

Tudod, hogy mióta leveledet elolvastam, máson sem tudok gondolkozni, csak te rajtad és a te furcsa menyasszonyságodon. Ismerlek annyira, hogy fel ne tételezzem rólad azt, hogy erőnek erejével akarsz férjhez menni csak azért, hogy azontul asszony legyen a neved. Nem ismerem a vőlegényedet — csak a te leveleiből — de meg győződtem minden sor irásodból, hogy te végtelenül szeretheted őt. Ne tagadd, ugy sem hiszem el az ellenkezőjét. Sőt minél jobban tagadnád, annál kevésbé hinném. Csak azt nem tudom elképzelni, hogy a te skrupulózusságig pedans gondolkodásmódod, amely annyira irtóztott mindég a fin de siècle elvektől, hogyan változhatott meg ennyire?

De hogy megokolhassam ezt a nagy elcsudálkozásomat, először kell kezdenem a dolgot mert annyira tele van a fejem a sok gondolkozástól, hogyha rendbe nem szedem a gondolataimat, egy nagy khaosz lesz ebből az irásból, levél semmi esetre...

Azt irtad Magduskám, hogy vőlegényed mikor megkérte a kezedet, így szolt hozzád:

— Igen jól tudja, nem kell már megesküdnöm rá, hogy magát menyire szeretem. Feltételezi rólam, hogy egyéb okom sincs ahhoz, hogy magát feleségemmé tegyem, mint egyedül az a vonzalom, (a szerelem nagyon

szá" tovább tart, mint a közmondásos három nap: az nagyon érthető. A közönség érzi, hogy példát kell statuálni, még pedig elretentő példát, a melyből azon ügyvéd urak is okulhatnának, kik a maguk nemes hívatásuk helyett, váltókat számolnak le és így tesznek szert, ama bizonyos perekre, a melyek folytán ők meggazdagodnak és más szegény emberek koldusbotra jutnak. Ebből a hajszából tanulhatnak az illetők, hogy a közönség türelme fogytán van, és a társadalom ellentállási ereje nagyobb, mintsem hitték.

És ha van is olyan biro, kinek ez a hajsza nem tetszik, hála Istennek van száz olyan, a ki megérti és tudja, hogy a vihar tisztít, hogy erre égető szükség volt, és van is. A huszonöt évi odiumból kijutott az ügyvédeknek, de hasznuk nem volt benne. Örülhetnek ennek a hajsának a nélkül, hogy a testületi szellem ellen vétenének. De igenis vétenek a kar méltósága ellen, ha ez ügygyel azonosítják magukat. Ez az igazság!

Még pedig oly tiszta, mint a milyen a Pithagoras igazsága volt, a melynek egy száz ökörből álló hekatombát áldozott, mikor feltalálta. És érthető is, hogy azóta reszket minden ökö, valahányszor egy új igazság kerül napfényre. Vagy ha úgy tetszik: ökö helyett rókát mondhatunk.

Veritas.

POLITIKAI HIREK.

Választói mozgalom a radnai kerületben.

A radnai kerületben a választási mozgalom teljes erővel indult meg. Az elmúlt héten alakult meg a Boku-párt végrehajtó bizottsága, mely román nyelvű felhívást bocsátott és függesztetett ki a választókerület összes községeiben, felhíván a párt tagjait a szervezkedésre és összetartásra. A végrehajtó-bizottság hangsúlyozza, hogy Széll Kálmán politikai programját vallja és tiszta választást óhajt. Boku Szezer jelölt legközelebb fogja programbeszédét magyar és román nyelven megtartani.

A posta reformja.

(Huszonnyolczer új postahivatal.)

Arad, július 13.

Magyarország összes intézményei között kétségkívül legelső helyen áll a posta. Nincs dicséret és elismerés, a mely meg ne illett volna ezt a minden ízében modern, gyors, figyelmes és zajtalanul dolgozó óriási szervezetet, a mely rövid ötven esztendő alatt nemcsak elérte, de túl is szárnyalta Európa századok óta fejlődő postáit.

Szinte elképzelhetetlen az a haladás, a mit a kereskedelmi kormány a magyar postával felmutat. Nem is haladás az, mert semmiből teremtdött meg szinte varázsütésre. Csodálatosképpen nem is külföldi mintára alakult, miként az minden új alkotásunkkal történni szokott. Keretében érvényesül a modern technika minden vívmánya; egy hatalmas arányu nagy gépezet, de olyan, a melynek alkotó részei mekhanikai munka helyett józan világos észszel, gondnal és szeretettel végzik a legidegölőbb, legszárzabb s legkeservesebb munkát.

Talán egyetlen valami összes közszolgálatban álló intézményeink közt, a melyben nincs sablon, nincs tere a copfnak s nem a közönséget törekszik beleszorítani szervezetének korlátaiba, de minden esetben ő idomul a célszerűséghez, a mások kényelméhez. Hálózata dagadó erekként ágazza be az egész országot s közvetíti a szellemi élet vérkeringését olyan egészségeseen, a mint azt egy élő organizmus csak megkívánhatja.

Nincs is talán senki, a ki meg ne volna elégedve a mi derék postásainkkal — a postásokon kívül. A mit mi tökéletesnek látunk, az az ő szemükben csak kezdetlegesség; a mit mi gyorsaságnak mondunk, azt ők csigajárásnak vélik s mikor mi bámuljuk az arányok nagyságát: a legelső postás Hegedüs miniszter egy olyan terv megvalósításán fáradozik, a mely a posta hálózatát megbáromszorozza.

A mit valamikor a legvérmesebb reményekkel sem tudtunk elképzelni, most közel áll a megvalósuláshoz s talán még ebben az esztendőben meg is valósul.

Arról van szó, hogy a kereskedelmi mi-

niszter az ország minden olyan helyén postahivatalt állít fel, a hol legalább háromszáz lélek lakik együtt. Hogy mit jelent ez a terv, a mely már kész javaslat alakjában fekszik a miniszter előtt, megítélhetjük abból, hogy huszonnyolczerre rug a felállítandó új posták száma. Szédületes mennyiség ez; megdöbbentő a terület nagysága, a mely azonban csak az első pillanatban tűnik majd fel, hogy eddig hiján volt a posta nélkülözhetetlenné vált intézményének. Ezeket a helyeket eddig az úgy nevezett postakörzetek gondozták, hogy milyen eredménnyel, mutatja a miniszter terve, a mely most a körzetek felosztásával hivatalokkal és postaügynökségekkel népesíti be az ország legtávolabb, legeldugottabb helységét is, hogy ezzel hozzákapsolja elválaszthatatlanul a kulturához.

Hogy nagy pénzáldozatok árán eshetik ez csak meg, nagyon természetes. De talán nem lesz ebben az országban egyetlen ember sem, a ki megsajnálja a kulturától ezt az újabb áldozatot. A modern kultúra megteremtője s életetője a posta. Terjeszkedése, szétágazása a haladás legbiztosabb jele mindig és mindenütt. De nemcsak ennek a gazdaságnak, iparnak és kereskedelemnek is mozgó lelke: gyorsasága, azoknak a gyorsaságát, megbízhatósága azoknak a pontosságát s közelsége, azoknak a hozzáférhetőségét jelenti.

Hogy ehhez most hozzá segíti őket a posta, olyan cselekedet, a mi magában hordja a legszébb, legnagyobb dicséretet.

TÁVIRATOK.

Csun herceg Európában.

Peking, július 13. Csun herceg ma elindult Európába. A herceg és kíséretét külön vonat vitte Takuba, a honnan hajóval Sanghaiba megy. Sanghájban 20-án a „Bayern“ Lloyd-gőzösre száll, a mely Génuába viszi, onnan pedig vasuton Berlinbe megy, Pekingben a német követ titkárai-val fogadta a herceget, a kinek tiszteletere a pályaudvaron egy német diszszázad foglalt állást zenekarral. Csun herceg diszszes ruhában és sárga kabátjában lóháton

közönséges szó) a helyely maga iránt viseltetem. Mielőtt azonban feleletet adna arra, hogy megelégszik-e majd a boldogsággal, melyet én nyújthatok majd magának, — egy feltételt akarok a magam részéről, de a maga érdekében, kikötni. Az életet maga semmiesetre sem ismeri annyira mint én; a férfiakat, akik a házasságban a nők sorsát tartják kezükben, még kevésbé ismeri. Hát én ismerem. És őszinte lélekkel mondhatom magának, hogy száz nős férfi közül nincsen tizenöt olyan, aki feleségéhez az egész életen keresztül — összetéve a perceket és órákat — legalább huszonnégy óráig hűtlen ne lett volna. Nem akarom most az élet problémáját fejtegetni maga előtt, hosszas és talán felesleges munka is volna az, hiszen ugyis meg fogja ismerni. Egyszerűen higgye el azt az igazságot, amit az elébb mondtam. Pedig ugye: hogy fogadkozik minden férj-jelölt a hűségre, milyen tündérországban festi a házasságot menyasszonya előtt, hogy egy-két heti turbékolás után az még érzékenyebben csalódjon abban a megfogadott, esküvel megerősített hűségben. Ilyenek, látja, a férfiak. És mondok még egyet, ennek igazságában azonban nem kell feltétlenül hinnie, mert erről az élet filozofereit még nem vettem tudomást, ez az én véleményem. Az a tizenöt férj, amelyik száz közül feleségét állítólag soha egy gondolattal sem csalta meg, nem a nagy hűség miatt tudta megtartani a fogadalmát. Az életviszonyai lehettek olyanok, vagy valami testi szellemi hiba folytán került olyan — higgye meg éppen nem irigylésreméltó, de — állandó helyzetbe, hogy a hűtlenkedésre alkalma sem volt. Eszébe sem jutott más nőre vetni a szemét, mert tudta, hogy ki-

sérlete; kudarcra fog járni. Ilyenekből telik ki a tizenöt ember, akik — de azt már hagyjuk ki a számításból — lelkileg mégis hűtlenkedtek.

Ilyen a férfi-ember, s mert én is férfi vagyok, én sem tartom különbnek magamat azért nem festek maga elé aranjú napokat s ezért moadtam mindezt el magának, hogy — talán majd, — ne tartson engem egyedül és különösen rossznak. Elégedjen meg avval, hogy most is, azután is végtelenül, őszintén szeretem, de gondolkozzék azokon is, a miket elmondtam...

Igy beszélt a te vőlegényed, édes Magduskám, és te igazat adsz neki! Tisztelem, becsülöm a vőlegényedet reális gondolkodásával együtt, de — én... én nem mennék hozzá.

Anélkül, hogy lebeszélni akarnának az „igen“-ről, elmondom neked, hogyan gondolkodom én, s hogy miért nem mennék feleségül a te vőlegényedhez.

Leány vagyok még, de nem ismerem el igaznak azt az elvet, amelyet vőlegényed is vall, t. i., hogy csak kétféle férj létezik: olyan amelyik megcsalja a feleségét s olyan amelyik tagadja, hogy megcsalta.

Férfinék képzelem magam, aki szeret egy leányt, annyira szeret, hogy feleségül is akarja venni őt. Nagy idealista lennék, ha azt állítanám, hogy legalább is a hűség az, amit egy asszony férjétől megkövetelhet. Nem éljük sajnos a nőuralom világát s így azt tartom, hogy a hűségen kívül alig követelhetünk meg fér-

jeinktől meg valamit. Ha mi lányok lennénk olyan kaposak, mint ma a férfiak, akkor bizony gyenge házasságnak tartanánk az olyan frigyot, melyben a férj csak hűséget ígért.

Csakhogy ha én szeretek, igazán, szívet szeretek valakit s és érzem magamban az erőt, azt az édes vonzalmat olyannak érzem magamban, hogy egy életen keresztül is képes leszek változatlanul szeretni azt a leányt, akkor nekem eszembe nem jut arra még csak gondolni is, hogy feleségemhez hűtlen legyek. Én így gondolkoznék:

— Feleségül veszem ezt a leányt, mert szavaiból, viselkedéséből, tetteiből és szeretetének nagyságából meggyőződtem, hogy arra érdemes. S ha valóságát érdemes arra, hogy szeressem őt, akkor vétkezek, ha csak gondolatban is megcsalom. Ugyanigy áll a dolog akkor, ha én vagyok érdemes az ő szeretetére, mert akkor is nekem kell megbecsülnöm magam.

Félnék hozzá menni ahhoz az emberhez, aki már most, a legboldogabb napokban is, előre számít a saját hűtlenségére. Mi lesz akkor, ha férj lesz? Nem, nem tudom megérteni a gondolkodásod módját, bármiképp is szeretném elfogadhatóvá tenni azt.

Te nem számolsz a világgal, amely az eső permetezését is viharrá növeli. Ugyet sem vetsz a társadalomra, amely valóságos emberevést folytat. És bizonyos, hogy ennek az emberévésnek megszámlálhatatlan olyan áldozata is van, akiknek pusztulása nem önmagukból származik, hanem a többiek irigységéből, rosszakaratából, szóval a „mindenki“ erkölcsi alacsonyágából. Ha nincs elegendő hitem ahhoz, hogy egész életemen át hű legyek házastársamhoz, akkor ne házasodjak meg. Senkinek sem ár-

érkezett a pályaudvarra nagy kísérettel és társzekerek hosszú sorával. A pályaudvaron bucsuzott el a hercegtől két testvére és azok a kínai előkelőségek, a kik kikisérték a pályaudvarra. A követséget gróf Waldersee két tisztviselője vezeti.

A burok harca.

Brüsszel, július 13. Fokvárosból jelentik, hogy az ottani városi őrség parancsot kapott, hogy legyen készen az indulásra. Ebből azt következtetik, hogy Fokföldön terjed a fölkelés.

Egyről-másról.

(Ki olvas ilyenkor? — Ferdinánd nősül. — A Kóburgok és Magyarország. — A világ nyolcadik csodája.)

Az Aradi Közlöny számára írta:

Vay Sándor gróf.

Budapest, július 13.

Mikor eljön a holt saison, tulajdonképpen be kellene szüntetni az írást is. Épen úgy, mint a hogy beszűntetik a tanítást és szólnak eresztik a professorokat, tanulókat. Mert bizony mondom, hogy én a ki nagyon sokat kóborolok szélteben-hosszában, látom, hogy senki sem olvas ujságot.

Leülnek az emberek holmi nyaralók vászponyvái alá, belebujnak a Balatonba, meg a tengerbe, de eszük ágában sincs olvasni.

Imhol bizony én is kelleetlenül írom ezeket a sorokat, mert nem igen tudom, mi történik most a világban. Egy kőpadon ülök, fügefá árnyéka borul reám, a tenger meg hol szeliden, hol haragosan odacsobban a meredek, mészki sziklás parthoz és a halászok monoton énekét néha el-elhozza a szél. Mert meg vagyok győződve, hogy nem érdeklí most még az sem az embereket, hogy Kóburg Ferdinánd nősül. Pedig hát Kóburg Ferdinánd legnépszerűbb főherczegünknek, József főherczegnek a sógora és ereiben a Koháryak véreből is van egy csöpp.

Nevezetes nemzetség volt ez hajdan Magyarországon és Koháry Istvánt a „hűség tükrének“ nevezte I. Lipót császár. Temérdek javak ura lett és első dynastiája az országnak. Az utolsó Kohárynak, Ferencznek azonban nem volt fia s egyetlen leányát, Antoniát, Kóburg

herczeg vette nőül. Nagy ünepet csaptak azután Gömörben, a híres Murányvárban, mikor a statutio megtörtént, s a tüzijáték alkalmával színes lángokkal a Koháry és Kóburg czimeket tüntették fel, a *Kakas hegyen* pedig 100 öl fából gyujtottak örömtüzet.

Kóburg herczeg és Koháry Antonia fia vette azután nőül Lajos-Fülöp Francia király leányát, Klementina orleansi herczegnőt, a ki fiatal korában sokat tartózkodott Magyarországon. Különösen Szent-Antalon, s ki-kirándult a hont-megyei, ma meglehetősen elhanyagolt kies szalattnyai fürdőbe is, hol a Muzslay, Majthényi, Sembery és más honti urakkal szívesen váltott szót.

A szent-antali kastély gyakran látta vendégül a megyei urakat, a kik a negyvenes évek híres alispánja, Sembery Imre vezetésével mentek rendesen oda.

Később Kóburg Fülöp herczeg is gyakran tartózkodott itthoni birtokain s kivált gyermekei, Dóra herczegnő és Lipót herczeg nagy kedvüket lelték a hegyi tourookban. Akárhányszor fölmentek Murány romjaihoz, gyönyörködni a Murányi Venus hajdani híres várában. De Balogh is kedves tartózkodási helyük volt, a hol Gyöngyössy István uram, a legszebb asszony krónikássa töltötte életének utolsó éveit.

Családi körülmények folytán kevesebbet jön ma már Fülöp herczeg azokra a bérczes tájakra; de Ferdinánd bolgár fejedelem rendes vendége az őszi nagy vadászatoknak.

A murányi turista-házban most is él az az asszony, a ki ilyen vadászatok alkalmával Ferdinándnak főzte a délutáni *fekelét* s büszkélkedve mutogatja azt a csészét, a melyből a fejedelem rendesen ivott.

Altalában Ferdinand jó ismerője a magyar életnek. Honvéd-husár tiszt korában Jász-Berevényben feküdt s az olyan korán elhunyt jeles történetirő: *Bárczay* Oszkár volt a parancs őrtisztje.

Ismert dolog, hogy Kóburg Ferdinánd nem szeret lovagolni. Ez huszártisztnél nem épen alkalmas. Bárczay rendkívül szellemes causeur volt, s ha együtt mentek lovagolni, mindig szóval tartotta a herczegét. A diskurzus azután annyira szórakoztatta, hogy egészen el-

felelte, hogy lovon ül és beleszokott alovaglásba. Érdekes az a gyöngéd viszony, a mely Kóburg Ferdinándot anyjához fűzi és viszont. Az öreg herczegné, noha rendkívül takarékos, óriási pénzáldozatoktól sem riad vissza, ha kedvenc fiáról van szó. Közismert dolog, hogy annak idején koffer számra küldte az ékszer bolgár irányadó férfiak nejeinek s mindent elkövetett, hogy fia posícióját a Balkánon megszilárdítsa.

Ferdinánd első felesége Robert parmai herczeg leánya volt s annak idején a regényes pianosci villában ment végbe nagy fényvel az esküvő. A frigy nem volt boldog. A herczegné, különösen egy időben, mikor Ferdinánd első fiát a görög n. egy. hitre térítette át, hónapokig nem akart közösségbe élni férjével. Azután meghalt a szép szomorú asszony. Azt mondták, rosszat tett neki a balkáni klíma s utolsó gyermeke születése után a láz elvitte.

Most újra nősül Ferdinand, legalább úgy beszél a fáma! Görög nem egyesült vallású leányt vesz el, Xenia, montenegrói herczegnőt, az olasz király sógornőjét.

A fekete hegyek dynastiája egyre emelkedik s a politikusok azt tartják, nagy jövője van a Balkánon.

De Isten ments, még politizálni is! Ez a meleg szél szinte elaltatott és készlet a semmitetésre. Jó dolog is az szörnyen, csak úgy rendelték volna a menyei hatalmak, hogy csupa coupon-vágásból éljen minden halandó. En kötve hiszem, hogy akkor lenne még ember, a ki a maga jószántából dolgoznék. Vagy ha igen, ez lenne a világ nyolcadik csodája!

A vízvezetéki viz birálata.

(A városi főorvos jelentése.)

Arad, július 13

A napokban lábrakapott hírek, melyek a vízvezeték vizének kifogástalan volta iránt agályokat keltettek s a felmerült néhány typhus esetet a víz fertőzött minőségével hozták összefüggésbe, az orvosi hivatal kutatásokra, a vízvezeték-részvénytársaság vezetőit pedig arra indították, hogy a víz vegyi és bakteriologiai tekintetből tüzetes szakértői elemzés alá vették.

tok vele. De ha megházasodik valaki azzal a tudattal, hogy feleségét meg fogja csalni, akkor az, még ha ezt előre bejelenti is — engedelmet az erős kifejezésért jellemtelen. Mert nem képzelek valami demoralizálóbbat egy asszonyra nézve annál a tudatnál, hogy őt házastársa nem becsüli s akármit is tesz, nem érheti el az életnek azt a belső erkölcsi integritását, ami az emberi becsületességnek végső alapja. A megvetett állapot érzése előbb csak fájdalommal jár, de utóbb átalakul, megsemmisülnek tőle az erkölcsi fogalmak s végre szinte akaratlanul is elkövetkezik az elzűllés.

Egy kissé talán sőtétnek festettem a jövőt, anélkül azonban, hogy a te sorsodnak jövőndő árnyékát akartam volna előre vetni.

Mondok azonban egyet, már szorosán tereátok vonatkozik. A te vőlegényed nem szeret téged. Mert ha szeretne, nem okoskodna. Nem hiszem el neki, hogy éppen azért informál előre a jövőről, mert nagyon szeret s nem akarja, hogy utóbb csalódjál. Ő szerinte tehát a tolvaj, aki előre bejelenti a büntető hatóságnál, hogy lopni fog, nem volna büntethető. Ez szofizma.

Viselkedjen úgy, hogy soha ne keljen csalódnod. Különben pedig azt tartom, hogy a szerelem nem okoskodik. Már pedig aki habozva latolgat, óvatosan mérlegel s számít, kifogásokat téve okoskodik, — az már csak hiréből ismeri a szerelmet . . .

Hagyjuk az okoskodást tovább, azt hiszem nagyon is sokat mondtam, s te megértetted, hogy miért nem adok igazat neked, aki vőlegényednek ezt a furcsa eljárását is irántad való nagy szerelmének tulajdonítod; s megér-

tetted azt is, hogy miért csudálkoztam el annyira rajtad és a leveleden.

Azt irtam levelem elején, hogy ez a te gondolkozásmódod nem a tied, hogy azt más diktálta beléd s hogy majd megmondom, mit értek a „más“ alatt. Most megfelelek erre is. Szerelmes vagy Magduskám, borzasztó sze elmes. Ha józanul gondolkozhatnál, te azokkal a te híres, gardedamehoz illő elveiddel, hogy leszólnál mást egy olyan levélért, amilyent te irtál nekem, juj, csak úgy csapkodnád fejéhez erkölcs-prédikáció-id „alapigazságait“!

Próbáld egy kicsit megunni a vőlegényedet s akkor irj még egy ilyen hosszú levelet, mint ez volt. Addig ki ne mondd az igent, mert komolyan megharagszik rád:

őlelő-csókoló
Margitod.

III.

Nem tudta, hogy mi baja van, csak úgy érezte, mintha egész élete három napból állna. Első nap az, amit addig élt, a második nap: a ma, a harmadik nap a jövőndő. Egy lépés előre: épuj jelenthet életet, mint halált. Nem tud elhatározásra jutni, pedig egyetlen szót kell kimondania, igent vagy nemet, és átlép a holnap-ba, amely annyit titkot rejt magában, minden szenvedéseit, összes örömeit egy életnek . . .

Es ez a levél, ez aggasztja legjobban. Csak ne volna olyan határozott hangon írva. Vagy ha legalább egyetlen egy kibuvó, csak egy árva feltétel lenne elrejtve abban a levélben, kikerésné belőle — hiszen elolvasta tizszer egymásután — s meg volna mentve legalább a — lelkiismerete. De nincs, elejétől végig parancs

az, tilalomfa, amelyet csak egy olyan szerető szív állíthatott fel, mint a Margité.

Vagy legalább ne szeretné annyira a vőlegényét, hogy gondolkodás nélkül nem-elt felelhetne neki.

— Csak a mai napon tul lennénk, Istenem csak a mai napon. Hálát fogok adni neked érte, ha tul vezéreltél ezen a Scyllán és Charybdisen.

— Mit irt a Margit?

Az erős férfihang felébresztette a leányt ábrándozásaiból. Szólanul nyujtotta át leendő vőlegényének a sok olvasástól már összegyűrt levelet, ez mohó sietséggel olvasta végig s szó nélkül adta vissza a leánynak.

Egy ideig hallgatagon haladtak egymás mellett. Előbb mégis a férfi vette fel a szót:

— Bizonyos voltam benne, hogy a barátnéja ezt fogja irni. — S maga hallgat a szavára?

Magda nem felelt, lehajtott fővel haladt tovább.

— És maga hisz neki? — faggatta tovább a férfi.

— Hiszek és igazat adok a Margitnak. De a tanácsát . . . a tanácsát nem fogadom el. Érzem, hogy maga (szeret hiszen pénzem nincs amiért elvenne), én is szeretem magát s abban bizok, hogy az én szeretetem lesz olyan erős és kitartó, amelyik nem fogja ki engedni magát a karjaim közül soha, soha . . .

— Édes . . .
Csók. Őlelés.

A víz vegyi elemzése Telbisz György tanár vegyelemzése szerint melyet az *Aradi Közlöny* felszólítására végzett, minden irányban kedvező eredményre vezetett. A víz fertőzőségének kriteriumai, a salétromos és salétromsavas sók, az ammoniák és a szerves anyagok hiányzottak; a víz keménysége 16 fokon állónak s a régebbi vizsgálata resultatumával azonosnak bizonyult. Ezekből folyólag a víz bakteriologiai helyességét is következtette.

Ugyanezen leletet eredményezte az országos vegyikísérleti állomás vizsgálata is, a midőn 100.000 rész vízben 30 rész szilárd maradékot, a szerves anyagok elenyésző csekélységét, chlornak, sulfátoknak csak nyomait, nitrátok, nitritok, ammoniak és a vas hiányát, 12 foknyi keménységét, a víz szintelen, szagtalan voltát, rendes ízét, üledékmentességét konstatálván, a vizet kémiai összetételénél fogva — kifogástalannak nyilvánította.

Miután azonban bakteriologiai szempontból a vegyi elemzésre alapított pusztá következtetés pozitív bizonyítékul nem szolgálhat, a víznek bakteriologiai bírálatára *Posgay István* dr. kéretett fel, illetőleg bizatott meg, ki ezen több időt igénylő műveletet saját laboratóriumában teljesítette.

Most ennek eredményét, a pontos vizsgálat alapján álló szakvéleményt kívánjuk bemutatni — a következőkben:

Az aradi vízvezetéki víz bakteriologiai szempontból *kifogás alá nem esik*.

A vízvezeték egyik pontján, minden kantelek mellett merített vízben oltások útján, agar-agar bouillon és gelatina bouillon lemezekben tenyésztett kolóniák száma a higiénia által megengedett számot, mely a forrás, vagy épen szűrt s még tova nem vezetett vízben is mutatkozik, nem haladja meg. A tenyésztett kolóniák tulnyomó része a gelatinát nem folyósítja, miből következik, hogy a vízben rothasztó bakteriumok, a víz szennyezettségének tanujelei nincsenek.

A kolóniák semmi tekintetben sem egyeznek meg a kontrolképen valódi typhusból oltott lemez kolóniával, következésképpen a víznek typhus fertőzősége is ki van zárva.

E mellett bizonyít az a körülmény is, hogy a vegyi elemzés szerint a víz szerves anyagot alig, vagy épen nem tartalmaz; holott ahhoz, hogy a typhus — bacillus a vízben megélhessen, szaporodhasson, hatékonyságát megtartsa, literenkint 67 milligramm organikus — szerves — anyagra volna szüksége, a mennyi az ivó vizekben általában csak igen ritkán fordul elő!

Ez az essenciája ama jelentésnek, mely a bakteriologiai vizsgálat alapján kiállított. A vegyi és a bakteriologiai lelet egyaránt tanuskodik a vízvezetéki víz korrektsége, ártalmasság, vagy ártalmassá válható alkatrészekből való mentessége mellett.

Ezekből folyólag megnyugvást merithetünk arra nézve, hogy a vízvezeték a typhus betegülésekre okot nem szolgáltatott s a hangoztatott kétélyek bátran elnémulhatnak.

Más kérdést képez azonban ama panasz, melylyel néha találkozunk, hogy t. i. a vízvezeték vize zavarosnak, vagy szennyezettnek mutatkozik. Ennek oka a csövekben néhol mégis lerakódó üledékekben rejtőzik, s ennek egyedüli orvossága a vízvezeték főcsöveinek, és az egyes házak cső-elágazásainak időközönként való erélyes kibovítése.

Dr. Posgay Lajos
őorvos.

TANUGY.

(—) „Tanár ur!” (Beküldetett) Nem tudom, honnét keletkezett az a különös szokás nálunk, és a legtöbb vidéki városban, hogy a népiskolai tanítókat „tanár ur” címmel tisztelik meg. Eltekintve attól, hogy a szó magában véve is rossz magyar elnevezés, egyáltalán a népiskolai tanítók egy cseppet sem kapaszkodnak a magasabb rangot jelentő kifejezésekhez. Nem cselekszik ezt első sorban azért, mert nem óhajtják, hogy a nevelés nagyzás vadjával illessék őket. A legkülönösebb ebben a dologban az, hogy nem csupán a tanulók szülői iparkodnak a tanár ur címmel kedveskedni, hanem társadalmi életünk előkelőbb osztályában, sőt iskolaügyi kapacitások körében is szokásos ez a cím használata. Megvallom, valahányszor hasonló forrásokból fejbe titulálnak ezzel a meg nem érdemelt címmel, mindannyszor kiérezem a kicsinylő gunyot is, mely vele járhat. Hiába kutattam a címezés keletkezése után, elfogadható magyarázatot nem nyújtottak. Nyilvánvaló, hogy rossz szokás, amelynek okozói elsősorban a szülők. Egyik tanítótestület már hivatalos uton is megtette a lépést a helyteien címezés ellen. Iskolaszékhez előterjesztést küldött, a melyben kéri, hogy a tanítótestület tagjait ne illessék a „tanár” címmel. Ezuttal a nyilvánosság elé visszük a dolgot, mert tudja minden tanító, hogy az őt megillető tekintélyt nem a jogtalanul használt cím, hanem a becsületes munka szerzi meg. *Tanító.*

A képviselőház sajtópöre.

(A bizonyítás korlátozása.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 13

A képviselőház tudvalevőleg elhatározta, hogy a szociálisták *Népszava* című lapjának „Gavallérok és hazafiak parlamentje” felirással megjelent cikke miatt sajtópört indít. A cikk szerzőjeként a munkások pártjának ismert vezetője: dr. *Goldner* Adolf orvos jelentkezett, elvállalván annak minden passzusáért a felelősséget. Pedig ugyancsak kemény kritika volt a cikkben. Kereken kimondta ugyanis, hogy a parlament aljas eredetű s a legszemérmetlenebb választási korrupciónak köszöni a létét. Maguk a képviselők pedig jórészt csak üzérkedésre használják a mandátumukat, de azért egyikkel szemben sem konstatáltak inkompatibilitást, mert a Ház bizottsága nem az igazság, hanem a politikai érdek szerint ítélkezett.

Mikor dr. *Goldner*t a törvény elé citálták, kijelentette, hogy minden állítását bizonyítani kész. A védője, dr. *Vázsonyi* Vilmos ennek megfelelően egész sor tanu kihallgatását kérte, csupa képviselőt, még pedig a legelőkelőbb tagjait a Háznak.

Dr. *Kállay* Miklós vizsgálóbíró el is rendelte a bizonyítást minden vonalon s úgy volt, hogy a megnevezett tanukat kihallgatják.

Olay Lajost és *Ugron* Gábort már kihallgatta a vizsgálóbíró s mert a vallomásuk nem valami kedvező volt a pör sorsára, furcsa lépésre határozta el magát a királyi ügyészség.

Folyamodott a törvényszékhez, mint sajtóbíróhoz a *bizonyítás korlátozásáért*. Kérte pedig ezt azzal a kijelentéssel, hogy nem kívánja inkriminálni a cikkeknek azt a részét, mely a parlamentnek aljas eredetét hányortgatja s a választási korrupciót ostromozza.

A bíróság tudomásul vette az ügyészség nyilatkozatát s határozatilag *kimondta* a bizonyításnak ebben az irányban való beszüntetését, más szóval: eltiltotta a vizsgálóbíró a pör legkellemetlenebb kérdésének feszegetésétől. És utját vágta határozatával első sorban *Szell* Kálmán és *Szilágyi* Dezső kihallgatásának. Elhiszszük, hogy a vád urának, az ügyészségnek kívánsága után a sajtóbíró nem cselekedhetett másként. De mi maradt most meg a nagy

garral megindult pörből? Annyi, hogy az özszeferhetlenségi bizottság politikai szempontok szerint bírálta el az inkompatibilitásokat.

Hát a pörnek, csupán erre a vádra való szorítása — komédia!

Az agyonszurt önkéntes.

(Ujabb részletek, a boncolás, a temetés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 13.

A katonai szolgálat áldozata: *Szabó* Árpád önkéntes, akinek a halála az egész városban olyan általános, mély részvételt keltett, kiterítve ravatalon fekszik. Koporsóját édes-atyja, bátyja és egy öszbe csavarodott bajú, jóságos arcú urnó állja körül, *Szabó* édesanyja, aki ma reggel, mikor szerencsétlen fia holttestét mellé vették, velőt rázó sikoltások között rogyott öszsze ájultan a koporsó lábánál.

A katonai ezredorvosok ma délután *felboncolták* *Szabó* Árpád a holttestét a halál okának pontos megállapítása végett. Az halál közvetlen előidézője *belső vérzés* volt, amihez hozzájárult még az, hogy a szurony vége *átmetszette a szivburok falát* is.

Szabó Árpád temetése holnap, *vasárnap* délután 2 órakor lesz. A várban beszentelik a holttestet, onnan a vasuti indóházhoz viszik. A szülők a délutáni vonattal haza szállítják a holttestet *Pravicára* s ott hétfő délután 4 órakor temetik el.

A szerencsétlenség részleteiről és a boncolás eredményéről tudósítónk ujabban a következőket írja:

A katonai vizsgálóbíró a tegnap megkezdett vizsgálatot ma folytatta. *Péchy* őrnagyhadbíró tegnap délelőtt kihallgatta magát *Szabó*t is, ma pedig *Fackelmann* szakaszvezetőt, aki a szerencsétlenség óta valósággal őrjöng. A halálos kimenetelű szerencsétlenség két szereplője egyértelműleg a következőképp adták elő az eseményt:

A 2-ik század parancsnoka *Hendl* százados a hadoszlop felállítására után *Szabó* önkéntest és *Fackelmann* szakaszvezetőt küldte ki a *szárnyvédő őrző* (Flankendeckung) ellátására. — *Fackelmann* volt a parancsnok, ő küldte vissza *Szabó*t, mikor a századtól mintegy 300 lépésnyi távolságban voltak az ellenség kémlelésére. A küldetés eredménytelennel járt, a két órs fehér szalagos ellenséget vett észre egy ház mellett. Hogy az őrzőket elfoghassák, közre akarták keríteni s erre úgy állapotok meg egymással, hogy *Szabó* megkerüli a házat, *Fackelmann* pedig a kérésen megy át s így két oldalról kerítik be az ellenséges patrout. Így is történt. *Szabó* megkerülte a házat s egy fa mögé huzódott, hogy a *Fackelmann* elől menekülő ellenséget elfogja. A szakaszvezető gyanútlanul közeledett, midőn a fa mellett egy katonát látott állni. *Szabó* előugrott. *Fackelmann* látva, ki ebben a pillanatban *fegyverét lekapta válláról s véletlenül a közeledő Szabónak házába szurt vele*.

Szabó néhány lépést tett még előre s azután összeesett. A szerencsétlenséget maga *Fackelmann* jelentette be *Hendl* századosnak, ki *Göttlicher* főhadnagyot, *Fraenkl* Oszkár és *Buchwald* önkénteseket küldte ki a baleset színhelyére. *Szabó* ekkor még eszméleténél volt, sőt jókedvűen beszélgetett két önkéntes társával. Erősen vérző sebeit *Fraenkl* orvosnövendék egy e' lenségjelző fehér szalaggal kötözte be, amelyet egy katonasapkáról vett le. *Kocsin* szállították be *Kisfaludról* a súlyosan sebesült önkéntest, ki délig teljesen eszméleténél volt.

A délelőtti folyamán *Wachsmann* ezredes

érdeklődött a beteg állapota felől, a század tisztjei pedig egytől-egyig meglátogatták Szabót. Délután 2 órakor az operáció után állott be az agónia, Szabó többet nem tért magához s fél 4 órakor meghalt.

A ma délután 2 órakor megtartott boncolás megállapította, hogy a szurony a 6. és 7-ik borda között a baloldalon hatolt be. A seb, melyet a testen ejtett, 3 cm. széles és 5 cm. mély. Iránya alulról felfelé halad s a testen balra tér el. A boncolás alkalmával Szabónak baltestét vágta fel s megállapították az orvosok, hogy a szurony átszurta a hashártyát, a szivburokot és a tüdő bal alsó sarkát megsértette. A halál közvetlen oka a szivhártya megsérülése következtében beállt belső lassú elvérzés volt.

Szabó szülei ma engedélyt kértek Salac Gyula polgármesternél arra, hogy a holttestet Aradról Oravicára szállítsák. A polgármester természetesen megadta rá az engedélyt. Aradon a holttestet csak beszentelni fogják. A gyászmenet délután 2 órakor indul el a várból s nagy katonai gyászpompával halad végig a főúton a pályaudvarig.

A ma délutáni katonai parancs kegyeletes hangon emlékszik meg Szabó Árpádról, s az elhunyt önkéntes századát dísz-kiséretnek rendeli ki a menethez. Lehmann Vince a helyőrség parancsnoka a helyőrség összes tisztjeit utasítja a temetésen való megjelenésre.

Szabó ravatalára köszorut helyezett a tisztikar, az önkéntes-osztály, a 2-ik század altisztjei és legénysége. Azonkívül külön helyeztek köszorut a koporsóra a Szabóval egy században szolgált önkéntesek.

Az önkéntesi abtheilung köszorujának felirata a következő:

„Der letzte kameradschaftliche Gruss — Di einjährig Freiwilligen des K. u. k. 33-sten Regiment.“

Szabó Árpád elhunytáról családja a következő gyászjelentést adta ki:

Magóczy Szabó Alajos és neje szül. Frau-cenau Mária és gyermekei Ida, férj. Dr. Kőváry Sándorné, Vilma, József, vejük Dr. Kőváry Sándor, és unokájuk Kőváry Juliska, nemkülönben számos más rokon és jóbarátok nevében is fájdalomtelt szívvvel tudatják a forrón szeretett és felejthetetlen jó fiuk, illetőleg testvér, sógor és rokon magóczy Szabó Árpád cs. és kir. 33-ik gyalogezredbeli egy éves önkéntes c. tizedesének f. évi július hó 12-én d. u. 4 órakor életében 22-ik évében röviden elhunytát. A megboldogult drága halott földi maradványai f. é. július hó 14-én, d. u. 2 órakor fognak Aradvárában beszenteltetni és onnan Oravicára szállítva július 15-én d. u. 4 órakor az oravicai róm. kath. sirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise áldozat a boldogultnak lelki üdvéért f. é. július hó 16-án d. e. 9 órakor fog az uravcai plébánia templomban az egek Urának bemutatni.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

Apróságok.

(Jókai lyukas csizmája. — A fene. — Szentpétery toasztja. — A németre fordított Vas Gereben.)

Budapest, július 13.

A szabadságharc leveretése után történt.

Jókai Mór, a nemzet koszorús költője, szintén bujdosó lett mint anyai ezren.

Hosszas bolyongás után megtörtén, kimerülve egy borsodmegyei kis faluba érkezett, a hol halálos betegségbe esett.

Neje, hirt vevén férje rejtékelyéről, azonnal utrakelt, fölkereste és önfeláldozó ápolásával megmenté őt a haláltól.

Mikor már Jókai jobban lett, fellábadt: Pest-ről az a vigasztaló hír érkezett, hogy veszély nélkül térhet haza.

Amde a szegény bujdosó ruhája éppen nem volt kifogástalan s a zordon téli időhöz mért. Jókainé szomorúan nézett férjére s így szólt:

— Hogy indulsz majd ennek a nagy utnak betegen s ilyen ruhában? Gyalog is kell mennünk s nézd, — mekkora lyuk van a csizmádon, befolyik rajta a víz.

— Ne törődj vele, kedvesem, — válaszolt a költő az ő aranyos humorával, mely soha sem hagyta el. — itt a másik oldalon is van egy éppen akkora lyuk. Azon meg majd — kifolyik.

*

Vámbery jeles tudósunk és Kmetty, a híres honvédtábornok évek óta ismerték egymást. Stambulban sokszor összejöttek, de mind a kettő tökéletes muzulmánnak hitte a másikat. Török elveik voltak, törökül beszéltek s senki sem volt a ki felvilágosította volna őket egymás származásáról.

Egyszer azután Kmetty meghallotta, hogy az ő tudós effendije magyar ember, — megszólítja hát:

— Azt beszélük, hogy ön magyar születésű. Nem lehet az.

— Fenét nem lehet, — feleli Vámbery.

— No, ha már a fenén kezdi, akkor látom, hogy hazámia!

*

Még a nemzeti színház megnyitása alkalmával történt.

A megnyitásra a bécsi Burgszínháznak egyik kiváló tagja, Löwe is lejtött, kinek tiszteletére a színház tagjai bankettet rendeztek, melyen Szentpétery készül a jeles vendéget felköszönteni. A banketten egyszerre felkel, poharát magasra emelve Löwe felé fordul s elkezd:

— Herr von Löwe! . . .

Itt megakadt aztán a szónok s arca a szivárvány minden színét végig mutatta.

Hasztalan a szépen betanult beszédből egy szó sem jutott eszébe. Erre lassan székre ereszkedve így szólt:

— Meg vagyok löve!

*

Vas Gereben számára még a Bacckorszakban egy alföldi jóbarátja különféle apróságot csomagolt össze s indított utnak a postán, kedves meglepetésül. A csomag magyarul volt címezve s a mint a német póstatiszt kezébe kerül, csak nézegeti, nézegeti a jámbor, de sehogy sem bír rajta eligazodni.

— Gereben! Gereben! hm — hm! — mi isten csudája név lehet az a Gereben? — gondolja magában; mert azt még soha sem hallotta a boldogtalan, hogy egy embernek kettős vezetékneve legyen.

„Vas“ — ez már csak valamennyire ismerős volt előtte, hanem „Gereben“-re erővel rá akarta kenni, hogy az keresztnév.

Előszedte tehát a naptárt s át-meg átkutatá-fürkészte, de biz abban nem talált sehol szent Gerebent.

Vége megakad a szeme ezen a néven, hogy „Kelemen“. Nagyon ugrott örömeiben, mert szentül hitte, hogy most már ráakadt a dolog nyitjára.

Okoskodik vala pedig a következőképen: Ungarisch Kelemen, deutsch: Kilián; also ungarisch Gereben, deutsch: Grobian.

Mit is nagy bölcsen megállapítván, hangzik a szállítólevél ilyenén-formán:

„An Herrn Grobián von Vas.“

* Szerződötetés. Leszkay András a Magyar Színház igazgatója három évre szerződötette Sellő Paulát, Rákosi Szidi színésziskolájának végzett növendékét, aki a legutóbbi vizsgálati előadáson komikai tehetségével tűnt ki.

— Pozsony, Sopron és Fiume. Jól beavatott helyről vettük az értesítést, hogy a belügyminisztériumban a soproni és pozsonyi színházkérdésnek olyan megoldására törekszenek, hogy Pozsony, Sopron és Fiume városok közösen tartanának fenn egy magyar társulatot, melyet

a kormány is nagyobb állami segítségben részesítene. A felmerült terv komolyságában nincs ok kételkedni, bár hiszen mind a három említett városnak a beleegyezése volna szükséges ahhoz, hogy ez a terv testet öltjön.

* Fenyvesi Emil gyógyulása. Két héttel ezelőtt történt, hogy Fenyvesi Emil a Vigszínház érdemes művésze, ballabát bokában eltörte. Fenyvesi azóta gondos orvosi ápolás alatt van Gödöllőn és — mint értesülünk — gyógyulása napról-napra halad. A jövő szezont eleje már egészségesen találja majd a művészt.

* A műkedvelők. Ugocsa megyébe, Nagyszőlőse egy kis színésztrupp vetődött nemrégiben. Bár repertoárjuk változtatott volt, mint egy páholynitogató nő multja és bár csupa fényesen kiállított darabot ígértek is a közönségnek, az a bizonyos „műpártolás“ rettenetesen hiányzott napról-napra. Így ment ez heteken át, végre is a szerencsétlen direktor elhatározta, hogy valami más városba viszi el a társulatát. Az elhatározása igen helyes, igen hajszinta és igen helyes volt, de mégsem hajszinta végre. Nem volt pénz az utazásra. A direktor előszedgette agyának kelléktárából a színészdirektorok minden hagyományos leleményességét, de szomorúan tapasztalta, hogy mindegyik pénzszelő ölete elkopott már egész a használhatatlanságig. A színész direktor azonban pszichológus volt és a piszkolósok rendszerint bölgögt, mert ismerik az aranyifjuság több tagjához és fölkereste őket, hogy rendezzenek műkedvelőelőadást a nyomorgó színtársulat fölsegítésére. Az eszme tetszett, a műkedvelő társaság hamarosan megalakult és megtartatott az előadás is, — természetesen óriási közönség előtt. Akik a színtársulat egyetlen előadásra sem jöttek el, most tolongtak hogy jegyet kapjanak. A direktor boldogan gyömjöskölte zsebébe a tiszta hasznot, amíg a jömlökü rendezőség ajándékozta meg. Aztán fölvetette azt az eszmét, hogy ha már a közönségnek olyan különös az izlése, nem lehetne-e allandósítani a műkedvelőket. Ő és a színtársulat a színtársulat szívesen lemondának a művészi ambícióról és megelégednének azal, hogy esténként a kasszájánal megosztozzanak a netto jövedelmen.

A posta öröme.

A postaigazgatóság ma hirt ad Falkai László elfogatásáról és a jelentést így kezdi: „A magyar posta és táviróintézetre az utóbbi években szerencsés idők járnak . . .“

Az igazgató: Most pedig számítsuk ki, hogyan is vagyunk ezzel a Falkaival. Sikkasztott 40.000 koronát, ebből elköltött 4000 koronát, a kiadatási eljárás 8000 korona, marad tiszta haszonnak 28.000 korona (A kezét dörzsölve) Kitűnő üzlet! . . .

A titkár (lelkesen): Csupa szerencse, hogy a postának ily kitűnő hivatalnokai vannak, különben tönkre lehetnének.

Az igazgató: Az a baj, hogy nagyon ritkán fordulnak elő az ilyen sikkasztások. (Leverten): Nincsen valami sok szerencsénk. Másutt mindennap van minek örülniök a postapénztáraknak. (Elkeseredve): Hiába, mégis csak Ázsiában vagyunk.

A titkár (sóhajtván): Bizony, tulságosan jó idők nem járnak ránk. (Vágyakozva): Ha csak egy milliót emelnének el egyszer, legalább egyetlenegyszer.

Az igazgató: Kedves barátom, ábrándozás az élet megfontója. Magának mindjárt milliórdok járnak az eszébe; tanuljon meg lemondani. Mikor én az ön korában voltam . . .

A titkár: Az bizonyos, hogy egyidőre le kell tenni minden reményről. (Felcsillanó szemmel) Hátha magunk sikkasztanánk!?

Az igazgató: No persze, ezért a nagy fizetésért még apró szivességeket is fogunk tenni az államnak. Ha még legalább napidíjakat adnának! Hanem ön, fiatal barátom, a jövője

érdekében vállalkozhatnék. A pénztárt tudja, merre van . . . Csak ügyesebb legyen, mint Falkai. Elvégre 28.000 koronánál kevesebbel is megelégszünk . . . Nem éppen mindig muszáj főnyereményt csinálni.

A *titkár* (rövid habozás után): Hát jó; ne mondják, hogy ingyen pusztítom az állam kenyerét. Elvégre nem sajnálok egy kis örömet a postától.

Az *igazgató*: Várjon csak, előbb még tollba mondom magának a jelentést, amelylyel a legujabb sikkasztásról meglepjük az újságokat. Irja csak: „A magyar posta- és táviróintézetre mostanság nagyon szerencsés idők járnak“ . . . (Vidáman fütyörészve.) Most végre talán megkapom azt a kis érdemrendet (Boldogan átöleli a titkárt.) Jó utat édes barátom; vigyázzon, hogy meg ne hüljön. Gondoljon rám egyszerű másszor és egy-két sort a sajnáljon. (Egyedül ne.) Most pedig rohanok az örömhírrel a miniszterhez! . . .

Az aradi orvos-szövetség közgyűlése.

(Orvosok táncmulatsága Menyházán.)

— Az Aradi Közlöny tudóstíjójától. —

Arad, július 13

Az országos orvos-szövetség aradi fiókja ma délután tartotta meg rendes évi közgyűlést Posgay Lajos dr. elnökle alatt. A gyűlésen megejtették a tisztújítást, elfogadtak egy indítványt a szövetség kongresszusának tárgyalási ügyrendjére vonatkozólag, végül elhatározták, hogy az orvos-szövetség aradmegyei fiókjával karöltve, utóbbinak a jövő hónapban tartandó közgyűlése alkalmából egy nyári táncmulatságot rendeznek Menyháza-fürdőn.

A közgyűlés lefolyásáról, melyen a vidéki fiók képviselőiben Löw Mihály, a borossebesi orvos vett részt, tudósítók a következőket írja:

A városháza emeleti kistermében az aradi orvos-szövetség tagjai ma délután 6 órakor közgyűlésre jöttek össze. Posgay Lajos dr. elnök üdvözölte a megjelenteket s azután Löwinger Miksa dr. főorvos, az aradi fiók titkára olvasta fel a választmány évi jelentését. Előkelő helyen emlékezik meg az ügyesen megírt jelentés a szövetség két halottjáról: Traytler Andor dr. és Vuisa Györgyről. Kiterjeszkedik továbbá arra a harcra, a mely a szövetség és a betegsegélyző-pénztárak között egy év alatt lefolyt, s a melyben a szövetség tagjai tiszteletre méltó összetartást fejtettek ki.

A felolvasott jelentést *éljenzéssel* fogadták a szövetség tagjai, Löwinger dr. titkárnak azért köszönetet szavaztak s elhatározták, hogy a különös gonddal szerkesztett jelentést a szövetség évkönyvében megőrkítik.

Leghosszabb ideig tárgyalt a közgyűlés a nyári táncmulatság kérdéséről. Az aradmegyei szövetség-fiók ugyanis augusztus hóban tartja meg rendes évi közgyűlést Menyházán s ekkor a szövetség nyugdíjalapja javára táncestélyt szándékozik rendezni. A mulatság erkölcsi és anyagi sikerének biztosítására az aradi fiók támogatását kérte a mai közgyűléstől Löw Mihály dr. borossebesi orvos, aki a vidéki fiók képviselőiben volt jelen a közgyűlésen. Löw dr. főbb vonásokban előadta az előkészületeket, amelyet eddig a mulatság sikerének biztosítására megtettek. Így az arad-csanádi vasutak igazgatóságának előzékenységből külön vonat fog Arad és Menyháza között a mulatság napján közlekedni. Urbán Iván főispán is érdeklődést mutatott a táncestély iránt, sőt az alispán kilátásba helyezte, hogy a beléptijegyek eláru-

sítását a járási főszolgabírák útján közvetíti, tekintettel a mulatság céljára.

Székely Inigó és Kiss Dávid orvosok elnezték, hogy a mulatságot az aradi szövetség cége alatt rendezzék. Tudvalevő, hogy az aradi orvosok a télen szándékoznak bálát rendezni. S szerintök a nyári táncmulatság veszélyeztetné a bál sikerét.

Posgay Lajos dr. és Parec Gyula dr. pártolták a menyházai est eszméjét s ez ő felszólalások hatása alatt kimondta a közgyűlés, hogy az aradmegyei szövetség táncmulatságának rendezésében részt vesz. Együttal egy bizottságot küldött ki, melynek feladata a mulatság érdekében propagandát csinálni. A bizottság tagjai Parec Gyula dr. elnökle alatt Brück Gyula dr., Bácskai Béla dr., Hercz Andor dr., Hermann Ignác és Löwinger Miksa dr.

A pénztári jelentést Lakatos Izsó dr. kimutatása, Fleischmann Sámuel és Singer János vizsgálata alapján tudomásul vették.

A szövetségi kongresszusok tárgyalásainak menetére nézve a közgyűlés elfogadott egy olyan indítványt, amely a fiókszövetségekre kötelezővé teszi a kongresszuson való képviseltetést s azután megejtették a tisztújítást, melynek eredménye a következő:

Elnök: Posgay Lajos dr., alelnökök: Parec Gyula dr. és Vas Sándor dr., Titkár: Löwinger Miksa dr., Pénztáros: Lakatos Izsó. Választmányi tagok: Bácskai Béla, Brück Gyula, Issekutz László, Kabdebó János, Kiss Dávid, Székely Inigó, Tisch Mór és Werner Miksa.

A közgyűlésen Posgay Lajos dr. elnökle alatt jelen voltak: Parec Gyula dr. főorvos, Tisch Mór dr. t. főorvos, Auszterweil László dr., Brück Gyula dr., Issekutz László dr., Fleischer Sámuel dr., Fényes Soma dr., Hecht Adolf dr., Hercz Andor dr., Hermann Ignác dr., Keppich Jakab dr., Kiss Dávid, Lakatos Izidor dr., Werner Miksa dr., Posgai István dr., Polonyi Jenő dr., Székely Inigó, Tabakovits János dr. és Löwinger Miksa dr.

Potocky gróf a fogságban.

(A lengyel szélhámos.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 13.

Gróf Potocky Henrik, a szélhámos lengyel gróf, tegnap este hat óra óta a rendőrségnek foglya. Ma reggel tíz órától fogva vallatta őt és a többi becített felet Bércy Béla rendőrkapitány. Este hét óra fele végre befejezte a kihallgatást és miután a fölvetett jegyzőkönyveket bemutatta Farkas bűnügyi tanácsosnak, elrendelte az előzetes letartóztatást.

A gróft a rendőrségen ugyanabba a magán cellába zárták, a melyben néhai barátját és a szélhámoságban mesterét, Koritovszky lovagot tartották.

Potockyt teljesen megtörte a még csak huszonnégy óras fogság. Alig eszik, egyre sir és minden reménységét az édes apjába helyezte, a kinek még tegnap levelet írt és kétségbeesetten igéri neki, hogy immár igazán meg fog javulni, csak ez egyszer segítsen még rajta.

Közben pedig egyre újabb följelentések érkeznek be a főkapitánysághoz. A mióta Potocky Budapestre költözött, sorra csalt mindenkit, a kihez közel férhetett. Sárközy János fuvarosnak 150 koronával, Kren György bérkocsisnak 84 koronával maradt adója, Rosner József mészárosnál 158 korona áru, húst és kész pénzt csalt ki. Mosolygó Gyula fűszerest pedig úgy csapta be 243 koronával, hogy azt mesélte neki, hogy udvara néhány nap múlva Budára költözik és akkor Mosolygó lesz az „udvari szállítója.“

Potockyval együtt bajba kerültek azok is,

a kik az ominózus házvételi bérszerződés körül közreműködtek. Ezeknek egyike Stoll Rudolf, a ki tíz esztendeig volt Koritovszkynek inasa. De „Rudolf“ egyttal meghitt barátja s ha kellett, „titkárja“ volt a szélhámos lengyelnek. Most őt is az a veszedelem fenyegeti, hogy a vádlottak padjára kerül.

Potockyt különben a rendőrség átkísérte a büntető törvényszékhez.

EGYESÜLETI ELET.

(*) **Meghívás.** Az aradi iparosok I-ső betegsegélyző és temetkezési egylet elnöksége holnap vasárnap d. u. 3 órakor az egylet magyar-utca 4. számú házában hivatalos helyiségében rendes havi ülést tart, melyre a választmányi tagokat ez uton is tisztelettel meghívja Rosmanith Albert elnök. Ugyanezen alkalomkor havi befizetések eszközölhetők, valamint 2 korona beiratási-díj befizetése mellett új tagok is felvétetnek.

(*) **Az aradi székely-asztaltársaság** holnap délután 4 órakor rendes helyiségében gyűlést tart, melyre a t. tag urakat a teljes számban való megjelenésre kérjük. Az értekezlet tárgya a tervezett nyári mulatság ideje és műsorának megállapítása. Az elnökség.

(*) **A „Kossuth Lajos“** betegsegélyző és temetk. egylet Aradon 1901 évi július hó 14-én, d. u. 3 órakor saját helyiségében (Szt.-Pál-utca 7 szám 1. emelet) rendes választmányi ülést tart. Tárgysorozat: 1. Elnöki és pénztári jelentés. 2. Jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése. 3. Indítványok.

(*) **A Jókodv asztaltársaság** holnap, vasárnap este nyolc órakor Schriffert József vendéglőjében értekezletet tart, melyre a tagokat meghívja az elnökség.

(*) **A Rudolf asztaltársaság** elnöksége fölkéri a tagokat hogy holnap délután 5 órakor rendkívüli értekezleten minél nagyobb számban jelenjenek meg.

(*) **Halászközgyűlése.** A Marosvizi halásztársulat e hó 24-én tartja meg rendes évi közgyűlést.

Relle Iván botrányai.

(A pozsonyi magyarok véleménye.)

Arad, július 13

Mai számunkban rámutattunk arra a botrányos műveletre, a melylyel Relle Iván, a pozsonyi színház igazgatója, szakadatlan merényletet követett el. Kellő szavakkal is jellemeztük ezt az alacsony politikát és felhívtuk rá a belügyminiszter figyelmét A Pozsonyban megjelenő „Nyugatmagyarországi Híradó“ erre vonatkozólag a következőket írja:

„A mit előre megjósoltunk annak idején, ime bekövetkezett. A magyar színészet az ország második városában, az őskoronázó Pozsonyban a csőd szélére jutott, mert annak nevezhetjük azt, hogy Relle Iván színigazgató már nem is szándékozik minden második nap magyar előadást tartani, hanem csakis akkor, a mikor jónak látja. Ez irányban már be is nyújtotta kérelmét a városi színügyi bizottsághoz, és úgy látszik, már előre is teljesítettnek veszi azt, mert már most három napig egymásután német előadások vannak a színpadon. Ide kellett hát jutnia a magyar színészetnek! Ez a haladás, a mit a kétnyelvű rendszer hozott? Meg vagyunk döbbenve, hogy ép egy magyar ember, a győri születésű Relle Iván, a volt magyar hírlapíró, képes ezt megtenni. Ezt még tőle sem vártuk! Igen, ezzel megadta a kegyelemdőfést a magyar színészetnek. Nem elég, hogy az örökös német vendégjárással és német ujdonságokkal elszoxtatta a közönséget a magyar előadásoktól, a melyek alatta ugyis általában felette gyengék, most már elszakasztja a magyar előadásokat. Feltette ezzel eddigi áldatlan és kárhuzatos működésére a koronát.

Nem a személyeskedés vezet bennünket, mert ez mindig távol áll tőlünk, de azt konstatálnunk kell, hogy ez az eljárás hűtlen és szégyenletes. Nem menti őt az, hogy a magyar előadások rosszul látogatottak, mert ez az ő bűne! A magyar társulat, egy-két tagot leszámítva, nagyon gyenge, operett-erők egyáltalában nincsenek, számos szerepkör betöltetlen. Még azok is, kik tudnának valamit nyújtani, ei vannak kedvetlenül, mert meg vannak alázva. Hogyne volnának, mikor saját igazgatójuk mondogatja, hogy német társaik tartják el őket és a mikor látják alárendeltségüket. Szomorú állapotok bizony ezek! A felemás rendszer fattyuhajásai! Gyászos betűkkel lesz beírva a magyar színészet történelmében ez a korszak, a melyhez hasonló még sehol nem fordult elő. Rellének nem lett volna szabad annyira juttatni a dolgot, mert a magyar színészetet kimondhatatlanul kompromittálja. Ezért ennek nem is szabad bekövetkeznie.

Rellét szerződése köti, hogy minden második nap magyarul játszik. Ez alól őt a városi színügyi bizottság fel nem mentheti, mivel ez közgyűlési határozaton alapul, a melyet a m. kir. belügyminiszter hagyott jóvá. Relle szerződése tehát csakis hasonló uton változtatható meg. Rellének több német előadást tartani, mint a mennyire engedélye van, nem szabad.

Ha a városi színügyi bizottság mégis teljesítené ebbeli kérelmét, úgy eljárása jog- és szabályellenes. Ebben az esetben a város polgármesterének hivatalos kötelessége a dologról azonnal jelentést tenni a m. kir. belügyminiszternek.

Thorockay báró

a hódmezővásárhelyi szabad- elvűpárt ellen.

(Főjelentés a levéltitok megsértése miatt.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 13.

A hódmezővásárhelyi főispán ügyében most ujabb fordulat állott be. Thorockay Viktor báró hódmezővásárhelyi főispán legutóbb egy nyilatkozatában apokrifoknak minősítette azokat a leveleket, melyeket egy vásárhelyi ujság közétett. Mint budapesti tudósítónk táviratozza, Phorockay főispán ma feljelentést adott be a hódmezővásárhelyi járásbíróhoz, melyben a hódmezővásárhelyi szabadelvűpárt végrehajtó bizottságának 6 tagját levéltitok megsértéséért kéri felelősségre vonni. Kéri a levelek sürgős lefoglalását s ezenkívül Garzó Imrénél, aki a leveleket közzétette, házmotózás megtartását kéri.

A bíróság helyt adott a kérelemnek és ma délelőtt Kovács Kálmán járásbíró végzésileg elrendelte a házmotózást. Meg is jelentek Garzónál, aki előadta, hogy ő a leveleket fölbontott állapotban kapta kézbe, lemásolta és három hét előtt beküldte Széll Kálmán miniszterelnöknek.

Ebben az ügyben minden esetre érdekes, hogy Thorockay főispán levéltitok megsértését látja olyan ügyben, melyben néhány nappal előbb hamisítványoknak nevezte az őt kompromittáló leveleket. Az sincs azonban kizárva, hogy a főispán más levelekre gondol, mert a vásárhelyi szabadelvűpárt meglehetősen szélső fegyverekkel harcol a főispán ellen, s így nem lehetetlen hogy a párt a főispán más leveleire is kiterjesztette gondos figyelmét.

Hogy a vásárhelyi főispán nem népszerű ember, az bizonyos s talán a hód-

mezővásárhelyi viszonyok között érthető, mert a főispán kinevezése Hódmezővásárhelyen a gólyakirály megérkezésével volt egyértelmű. Thorockay a vásárhelyi szabadelvűpártban rendet akart teremteni. A szabadelvűpártban éles ellentétek merültek fel, melyeket azonban a főispán erélyes föllépése sem tudott megszüntetni. Az ellentétek mindinkább kiélesedtek s a pártok a főispánt okozták. Később a párt kettészakadt, dacára annak, hogy számszerint amugy is sokkal gyöngébb volt, mint a függetlenségi párt.

Ezeket a dolgokat mindenki a főispánnak róttá fel bűnül, nem csoda tehát, ha rövid idő alatt számtalan ellenséget szerzett magának. Pedig a főispánnak ebben nem valami nagy hibája van. Ott rontotta el a dolgot, hogy békés rábeszélés helyett erőszakkal akarta a pártot összehozni.

Igy történt, hogy ellenségei az ő privát levelezésére is rálestek, hogy valamilyen bajt okozzanak neki. Ez pedig alaposan sikerült.

Egyébként a vizsgálat fogja megmutatni, hogy kinek lehet hinni, apokrifok-e a levelek, vagy a főispán tényleg akart-e bizonyos bécsi urakkal üzleti összeköttetést létesíteni.

300,000 koronás panama Aradon.

(Meghamisított végrendelet.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 13.

Nagy feltűnést keltett évekkel ezelőtt Aradon egy vagyonos urnőnek végrendeleti elhatározása, mely szerint több száz ezer koronára rugó vagyonát Arad város jótékony és kulturális intézményeire hagyni szándékolta.

A nagylelkű urnő közeli rokon és leszármazók hiányában több célra nem fordíthatta vagyonát, minthogy azon városra hagyja, melyben nagy vagyonát férje, annak elhalálása után pedig önmaga növelte.

Ez a végrendelet nagyon rosszul esett a végrendelező oldalrokonainak, kik így várokozásukban keserű csalódásra ébredtek.

Az urnő hosszas ideig betegeskedett; a kór lassan, de biztosan haladt előre és már-már elterjedt a hír a városban, hogy a halállal vívódik. Ez a súlyos fordulat nem soká tartott. A nehéz beteg halálos ágyánál összegyűltek a távoli rokonok, néhány jó barát, mindenki iparkodott tőle telhetőleg segíteni a halállal vívódó szomorú állapotán.

A gyöngéd ápolás, az orvos önfeláldozása azonban nem tartóztathatta fel a kimulást. Az urnő hosszas agónia után kilehelte lelkét. A halálhír csakhamar elterjedt a városban és mindenütt közbeszéd tárgyát képezte, hogy a város, annak kulturális és jótékony intézményei mily tetemes, majdnem egy félmillió korona értékű hagyományhoz jutott.

A halálozást követő más napon azonban már meglepő fordulatot vett a félmillió hagyatéki ügye.

Azt rebesgették a városban, hogy a nemeslelkű urnő az utolsó percekben meggondolta a dolgot és visszavonta a várost érdeklő végrendeletét.

(A megváltozott végrendelet.)

A kósza hír csakhamar igaznak bizonyult. A végrendelező oldalrokonait előbbre tette, mint a város összes intézményeit és a nagy vagyon az oldalrokonoknak jutott. Mindannyian akik a dolog ezelőtti állásáról tudomással bírtak, meglepetve állottak a megváltozott tényállás előtt és most már kutatni kezdték, hogy

miként történhetett ez a fordulat; annál is inkább, mert élete utolsó napjáig az eredeti végrendelet megmásításáról az örökösök részéről semmiféle nyilatkozat nem történt.

Az érdeklődőket csakhamar megnyugtatták azzal, hogy a halállal vívódó asszony közvetlenül az utolsó kenettel való ellátása előtt azáltal könnyített égnek szálló lelkén, hogy szegény rokonainak juttatta összes földi javait.

Ez az elhatározás kezdetben megdöbbenően hatott a nagy közönségre is, de csakhamar megnyugodott mindenki, mert több kifogás alá nem eső tanu előtt intézkedett az örökösök.

A hagyatéki eljárás csakhamar megindult és még meg sem nőtt a fű az elhalt urnő sírdombján, a közeli rokonok már is a nagy vagyon birtokába léptek és mai napig is élvezik rokonuk nagylelkűségének áldását.

Mai nap azonban szenzációs fordulat állott be a titakzatos örökösödési ügyben. Ezt a fordulatot ugyanis egy bűnvádi feljelentés okozta, melyet a mai napon iktattak be a kir. törvénytörvényosztályának iktató hivatalában.

A felette érdekes ügyről a következő részletes tudósítást adjuk:

Solenghi Adolfné, a Nádor szálloda tulajdonosnője életének utolsó évében végrendeletet csinált. Vagyonra 300 ezer koronánál jóval többet tett ki, melyhez a jól jövedelmező Nádor-szálloda épülete és annak gazdag berendezése is tartozott.

Solenghiné hálás szívvél végrendeletében arról gondoskodott, hogy a város és annak jótékony intézeteinek jusson minden vagyon. Egyedül állván a világon, gyermekei nem voltak, rokonai távol állottak tőle és szívtől és különben és azt remélte, hogy boldogult férje is az ő emlékét sokkal igazabban és melegebben fogja megőrizni a város, mint rokonai. A városnak jutott tehát a törzsvagyon 4000 korona kivételével, mely összeget Erdélyi Olgának hagyományozta.

Súlyos betegségének utolsó napjaiban nagy forrongás volt a Nádor-szállodában. Nagy sürgős-forgás is volt a beteg szobája körül. Csakhamar előkerült a nagy beteg urnő néhány ösmerőse, köztük Nádler Lajos, Nyári Vilmos és dr. Tisch Mór orvos. Nyomukban megjelent Beles János kir. közjegyző is.

Ezek jelenlétében szóbeli végrendeletet tett Solenghiné. Ez a szóbeli végrendelet halomra döntötte az előbbi elhatározást és most már a nagy vagyon örököse Glückseel Mária, a végrendelező terhére lett. A közjegyző jegyzőkönyvbe vette a meglepő nyilatkozatot, melynek alapján Glückseel Mária az összes hagyatéki ura és tulajdonosa lett. Csodálatosképpen Erdélyi Olga is elesett a neki juttatott 4000 koronától ép úgy, mint a város a 300.000 koronától.

A hagyatéki bíróság az előtte fekvő meg nem támadott okiratok alapján csakhamar beszavolta Glückseel Máriaéknak az egész örökséget és rövid idő múlva Glückseelék beköltöztek a Nádorszállodába és az azzal járó nagy vagyonba.

Különösnek tetszett azonban egy körülmény, mely akkor mellékesnek és jelentéktelennek látszott.

Ez a körülmény pedig az volt, hogy dacára annak, hogy az örökségen kívül hagyomány nem terhelte a hagyatéki vagyont, hagyomány címen részesültek kisebb-nagyobb összeg erejéig Reiter Miklós, ennek édesanyja és az örökösök urnőnek szobaleánya.

Erdélyi Olga sehogyssem tudott megnyugodni ebben a fordulatban és serényen utána

járt a dolognak és gyűjtötte bizonyítékait abban az irányban, hogy ez a végrendelet hamis, hogy abban az időpontban, amikor Solenghiné ezt a szóbeli végrendeletet tette, már nem volt öntudatánál, hogy tehát ez esetben a büntető bíróságot érdeklő dolog történt.

(Bünvádi följelentés.)

Erdélyi Olga tényleg megszerezte bizonyítékait, felkereste jogtanácsosát, Fényes Kálmán drt, aki is a rendelkezésre álló adatokat elégségesnek tartotta, hogy a büntető bíróság közbelépését igénybe vegye ebben az ominozus ügyben.

Fényes Kálmán a bünvádi följelentést a mai napon tényleg be is adta a büntető törvényszék iktatójába és becsatolta a tanuknak közjegyzőileg hitelesített vallomását, melyből kitűnik, hogy *bűnös manipuláció eredménye volt Solenghiné szóbeli végrendelete.*

Az eljárás során panaszos kéri Parecz Gyula dr., az elhalt urnő kezelő orvosának, Reiter Miklós, Reiter Miklósné, az elhalt örök-hagyó szobaleánya, Nadler Lajos, Nyári Vilmos, Tisch Mór dr., továbbá a gyóntató lelkész és Beles János közjegyző kihallgatását.

A bűnügy mikénti alakulata most már széles körben költötte fel az érdeklődést és csakhamar ki fog derülni, hogy Solenghiné hagyatékába jogosan léptek-e a mostani örökösök, vagy hogy *bűnös cselszövény útján fosztották meg a várost 300.000 koronát érő hagyatékából és Erdélyi Olgát 4000 koronát tevő jutalékából.*

SPORT.

+ **Hamis kerékpárszámok.** A kerékpárado behozatalával egyuttal megjöttek az adó-kihágások is. A tanács mai ülésén 25 korona pénzbírsággal büntetett meg egy aradi kerékpárost, mert az gépjére hamis adó-számot alkalmazott. A felismerhetetlenségig hü utáznat „161” számot mutatott s a 10 korona adó lefizetése nélkül került a kerékpárra. A csalásra rájött a rendőrség s így az öt forintnyi adó 25 koronájába került a megcsipett biciklistának.

+ **Az aradi kerékpár club** folyó hó 14-én vasárnap kirándulást rendez Világosra. Gyülekezés d. e. fél 11 órakor a városligeti tónál.

Egy kuriai bíró botránya.

(A Szelle-csőd fejleményei.)

— Az Aradi Közlöny tudóstójától. —

Arad, július 13.

A kompromittáló levelek talán már holnap Plósz Sándor igazságügyi miniszter kezeiben lesznek. Az igazságügyminiszter, mint ezt a M. N. ma írja, tudomást szerzett magának arról, hogy a lapok egy panamázó kuriai bíróról írnak. Rögtön intézkedett, hogy a vizsgálat ez irányban meginduljon. Természetesnek találjuk ezt, hiszen a legfőbb érdeke a kuriának is, hogy ez az ügy nyilvánosan, nem pedig zárt ajtók megett nyerjen csattanós befejezést. Ez a csattanó különben már el is hangzott, ugyancsak a Magyar Nemzet, a kormány félhivatalos lapjának hasábjain. Ugyanazon az oldalon, melyről a kormány félhivatalosa említést tesz a panamázó kuriai bíróról, olvasható a következő kis entrefilet:

= Nyugalomba vonult kuriai bíró.

Mint értesülünk, Kormos Adolf kuriai bírót saját kérelmére nyugdíjazták.

Nem szükséges sokáig találgatni, hogy a kormány félhivatalosának ez a két hire szoros okozati összefüggésben van egymással. Nem a nyugdíjazás ténye itt a jelentős, hanem a név megnevezése. Mert Kormos Adolf kuriai bírót már ezelőtt két

héttel nyugdíjazták s akkor a Magyar Nemzet, az igazságügyminiszter szócsöve, nem vette tudomást. Most azonban, hogy a panamázó kuriai bíró esetéről értesül a közönség, a félhivatalos siet a nyugdíjazást nyilvánosságra hozni. Ennek bizonyára az a célja, hogy elejét vegyék a rendkívül kellemetlen találgatásnak, nehogy olyan nevek kerüljenek forgalomba, melyeknek ehhez az ügghöz semmi közük sincs. Miután tehát maga a kormány nevezi meg azt a bírót, bennünket sem tart vissza semmiféle melléktekintet, hogy az esetre vonatkozó hiteles és megbízható adatokkal ne szolgáljunk.

A leveleket, melyeket Lehmann Viktor kir. alügyész hivatalos kiküldetése alkalmával e hó 7-én lefoglalt, ma vizsgálta át Tassy Pál dr. nagyváradi főügyész, aki valószínűleg a minisztertől kapott utasítása folytán már tegnap Aradra érkezett. A levelek átvizsgálása után azokat, melyet a kuriai bíró panamájára vonatkoznak, sürgősen felterjeszti a miniszterhez.

A levelek számát illetőleg úgy értesülünk, hogy Kormosra vonatkozólag legalább 35—40 levél találtatott. Ezek a levelek 1895, 96. és 97. évekből keltek és következtetni engednek arra a hosszas és tartós viszonyra, melyben Kormos és a Szelle-pár állott.

A levelek nagy része Szeliénéhez van címezve és ezek közül azok, melyeket Kormos Adolf irt, német nyelven vannak fogalmazva. Az a levélsomó, melyeket az ügyészség lefoglalt, nem tisztán levelekből áll, hanem van közte mindenféle postai feladóvevény, pénzes utalványról szóló vevény, az utóbbi Kormos Adolfnak címezve, mintegy 500 forintról és néhány krajcárról szól.

Az a temérdek levél természetesen nem mind Kormostól ered. Van köztük A. Kormos, B. Kormos M. Ferenc és M. Ferencné aláírású levél. Megjegyezzük, hogy ezek a levelek kizárólag Szellének a kuriánál levő perére vonatkoznak.

A levelekből közölhetjük a következő autentikus részleteket:

M. Ferenc írja a levelében a következő sorokat, magyarul Szelléhez címezve:

„Kedvező elintézés esetén várom az ígért 500 forintot, hogy más alkalmakra a kedv el ne legyen rontva.” . . .

Majd Kormos Adolf írja a következőket, német nyelven. Ide iktatjuk a hűség kedvéért a német passzusokat a magyar fordítással:

. . . Ihre freundliche Sendung punkt 2 Uhr etngetroffen . . .

magyarul:

„Szives küldeménye pont 2 órakor megérkezett.”

Egy másik levelében pedig így ír Kormos.

„Natürlich, dass ich meinen Kollegen auch Freundschaftlichkeiten erweisen muss, und da ich ein armer Lateiner bin senden Sie mir . . .

Ez az érdekes rész magyarul így hangzik:

„Természetes, hogy nekem is kell a kollegáimnak szívességeket tenni, s mint-hogy én egy szegény lateiner vagyok, küldjön . . .

Itt aztán bizonyos összeg következik, mely azonban oly szégyenletesen csekély, hogy szinte rösteljük kiírni.

Egy másik levelében a következőleg írja Kormos Szellének:

„Most elérkezett az idő a személyes és erős akcióra. Kollegáimat már mind előkészítettem és általános a véleményem hogy Önön erőszak történt.”

Van ezenkívül egy levél, melyben azt írja Kormos, hogy Grecsák Károly kuriai bíró várja Szellét és Szellénét Budapesten egy megjelölt helyen, hogy azok őt informálják. Egy névjegye is van ott Kormosnak melynek hátsó lapján ez áll:

„Beszéltem G.-K.-al.”

Egy levelében olyan utasítás van Szellének írva, hogy a pénzt hamis névre küldje.

A levelekben különben állandóan biztatja Kormos Szelléket, hogy ügyük rendben van, hogy jól fog végződni minden.

Szelléné egyébként ma egy kérvényt adott be a csődbírósághoz, melyben azt kéri, hogy azokat a leveleket adják neki ki, indokolja a következőkkel:

Mert azok az ő tulajdonát képezik;

mert azokban semmiféle kompromittáló adat nincs;

mert végül az ő felfogása szerint nem kompromittáló dolog az, ha ő emberbaráti szeretetből valakinek szívességet tesz.

Dehát az az „emberbaráti szeretet”, a melyet Szelléné eddig még nem talált szükségesnek hangoztatni, ugyancsak főnák helyzetbe hozta azt az embert, a kinek ő azt a bizonyos szívességet tette. Mert Kormos Adolf ellen, a mennyiben nyugdíjaztatása már befejezett dolog, nem lehet fegyelmi vizsgálatot indítani, mert már nem közhivatalnok, de lehet és kell is, a mennyiben a vizsgálat bűnösségét kideríti, bűnügyi vizsgálatot elrendelni ellene. A büntető törvénykönyv erre vonatkozólag úgy intézkedik, hogy ha vesztegetést nem közhivatalnok követi el, vétséget követ el és három év alatt elévül, Szellének tehát ebből az ügyből nem vonható büntetőjogi felelősség alá. Ám másképpen áll a közhivatalnokkal. A közhivatalnok, ha megvesztegetésben cselekvőleg vagy szenvedőleg részes, büntetést követ el és ez a büntetett mindenkor üldözhető, sohasem évül el.

(A csődügy.)

A Szelleféle csődügy halad a maga rendes útján. Ma ismét újabb bejelentés érkezett be, Vajda István dr. egy pénzüntézet képviselőjében a Zsulán Juon-féle perből kifolyólag 7000 korona követelést jelentett be.

Szelléné pedig egy kérvényt adott be, a melyben arra kéri köteleztetni Török Dénes bírósági végrehajtót, hogy adja ki nemcsak a leveleket, de azokat az értékeket és irományokat is, melyek nyilvánvalóan az ő tulajdonát képezik.

Török Dénesnek azonban a csődbíróságtól kapott oly értelmű utasítása van, hogy mindaddig, míg a leltározás befejezve nincs, semmit se adjon ki. Így hát Szelléné egyelőre kénytelen lesz várni, míg a leltár el nem készül.

(Szelle biográfiájából.)

A bécsi Creditorenverein a „Wochenschrift des Creditorenvereines” című hivatalos közlönyéből vesszük a következő részleteket, melyek Szellének a Sonnenfeld és Bing-féle csődben tanúsított magatartására vonatkoznak. Az 1896-iki 44-iki számban a nevezett lap a következőket írja:

„A csődöt megnyitották és Szelle József ügyvédet nevezték ki tömeggondnokká. Hogy

ez az ur azt a kötelességét, hogy t. c. a tömeget egy családja gondosságával kezelje, miképpen értette, kitűnik abból, hogy első dolga volt körülbelül 1000 olyan keresetet indítani, melyekben az alperesek nagyrésze meghalt, tönkrement, elzülött és fizetéképtelen emberek voltak. Ennek nyilvánvaló célja az volt, hogy a tömeget hallatlan költségekkel terhelje a hitelezők rovására. A mennyire számítani tudunk, mondhatjuk, hogy a nyilvánvaló *rabló-gazdálkodás* mellett is 60,000 forint készpénzben befolyt, részint az áruraktárból, részint egy ingatlanból és az óriási kinlevő követelésekből. Ennek dacára a választmány sürgetése és panasza dacára csak annyit lehetett elérni, hogy részletekben 25.000 forintot tett le Szelle a törvényszéknél.

Az 1896-iki 18-ik számban így ír az említett bécsi folyóirat:

„Visszatérünk a Szelle-féle botrányos esetre, mert még ma sem sikerült a kötelességéről megfélekedett tömeggondnokot arra bírni, hogy a család módon megtizedelt tömeget az összhitelezőknek rendelkezésére bocsássa.

Ha az aradi törvényszék, kötelességéhez mérten, az aradi ügyvédek sorából egy lelkiismeretes és tisztességes tömeggondnokot nevezett volna ki, akkor ez az ügy már 5 hónap alatt mindenkinek megelégedésére befejeződött volna.

Dacára annak, hogy a csődben érdekelt pénzügyészek mindent elkövettek, hogy ne a borzasztó rossz hírű Szelle ügyvéd legyen a tömeggondnok, mégis őt nevezte ki a törvényszék. Evvel a csődvagyron sorsa meg volt pecsételve.

... Az áruraktár gondozása és kezelése mutatta, hogy a csődtömeget nevezetes összegekkel *meglopták*, mi már kértük a kriminális bíróság beavatkozását, de nem tudjuk, lesz-e belőle valami; a földbirtok kezelésénél is visszaélések történtek. A butorokat a tömeggondnok önkényileg eladta, erre vonatkozólag minden felvilágosítást megtagad.

A tömeggondnok állítása szerint a kinlevő követelésekből 13.237 forint folyt be. Ezzel szemben szerinte a következő kiadások voltak: az alperesek részére megítélt költségek: 680 frt, a tömeggondnok részére állítólag megítélt költségek 18,190 forint, összesen tehát 18,850 forint. A kinnlevő követelések értékesítésénél tehát 2522 forintot fizetett ki a csődtömeg.

Többi tételei is ilyenek. Így például *patkányméregre*, mely az áruraktárban volt szükséges, 70 forintot számított fel. Azt hisszük ez elég lenne Arad város összes patkányainak.

A Creditorenverein közlönye említést tesz itt egy másik aradi ügyvédről is, azt írva róla, hogy „Szelle benne teljesen méltó partnerre” akadt.

Megemlítjük még, hogy *Ribiczey* Ferenc bíró, helyettes vizsgálóbíró ma kérvényt adott be a táblához, amelyben kéri, hogy *mentsék fel a vizsgálóbírói tisztétől*.

HIREK.

Vallomás.

Te vagy az ábránd, te vagy az álom,
Bármerre jársz is a világon;
Követlek én!
Éjjel, ha szép szemed lenajtva,
A lelked álom fogva tartja:
Órizlek én!
Ha férfi tör rád rejtve, lopva,
Hogy tiszta csókod elrabolja:
Megvédek én!
S ha mást vonsz vágyón az oledbe,
Csak akkor sugom megremegve:
Szerelek én!

Pásetor Árpád.

Gyilkossági merénylet a klinikán.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 13.

Az üllői-uti klinika egyik orvosát, halálos veszedelem fenyegette ma reggel. Az orvost: dr. Chudovernig Károlyt, miközben hivatását teljesítette, megtámadta egy napszámos asszony és le akarta szurni. A merénylet szerencsére meghiúsult. Az asszonyt lefogták és már átkísérték a lipótmezei tébolydába.

A fővárosszerte nagy feltűnést keltő merényletről ezt a tudósítást kaptuk:

Dr. Chudovernig Károly orvos az üllői-uti klinikában lakik. Ma reggel 9 óra tájban, még mielőtt a betegek fogadása megkezdődött volna, beállított hozzá egy középkorú leány:

— Beteg vagyok, — mondotta.

— Várjon, amíg megkezdődik a rendelés, — szöjt az orvos és ki akarta tuszkolni a szobából a leányt.

Erre a zavart nézésű leány egy kést rántott elő a kendője alól:

— Nem várok! Vagy meggyógyít, vagy leszúrom!

Ezzel rárontott az orvosra. Az orvos még kellő időben megragadhatta a leány karját s a dulakodás zajára besiető szolgákkal ártalmatlanná tette. Rendőrt hívtak, aki a leányt bekísérte a VIII. ker. kapitányságra.

Itt kiderült, hogy *Juhász* Mari a neve, 31 éves, napszámosnő. Feleletei azonban oly zavarosak voltak, hogy dr. Geyer József rendőrorvost hívták, aki megvizsgálta és konstataálta, hogy a merénylet közveszélyes örült. A lipótmezei tébolydába szállították. A merénylet híre a klinikán nagy izgalmat keltett.

A hülye rémtette.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 13.

Cserny Márton rétfalusi lakosnak van egy 15 éves hülye fiu-gyermeke, a ki eddig teljesen ártalmatlan volt, ennél fogva a szülők nem nagy gondot fordítottak rá, s egész nap az utcán csavargott.

Most, hogy a mezei munkák miatt a falu népe munkában van, *Csernyék* hülye gyermekét otthon hagyták az öreg anyjával, a ki még kevesebbet törődött a fiuval, mint a szülők. Ez a hülye fiu tegnapelőtt összeszedett néhány apró gyermeket az utcán, kiket a szülők szintén fölügyelet nélkül hagytak otthon s velük együtt kiment a község szélén lévő vályogvető gödrökbe fürödni, melyek a sok esőzés folytán megteltek vízzel.

A gyermekeknek, különösen a hülye fiunak tetszett a lubickolás, majd pedig azzal mulattak, hogy ki tud tovább a víz alatt maradni. Ezt a hülye gyerek is megpróbálta, a mikor az apróbb gyermekek lenyomták a víz alá. A hülye gyereket ez a tréfa teljesen kihozta a sodrából s a mikor fölkerült a vízből, megfogott két kis gyermeket, a 8 éves *Finta* Istvánt és a 7 éves *Árpád* Ferencet és ezeket nyakon fogva lenyomta a víz alá. A hülye és a többi gyermekek eleinte nevettek a tréfán, de a hülye csak nem bocsátotta el őket.

Jó későre, mikor elbocsátotta a két áldozat nyakát, azok csak nem akartak följönni a víz színére. Ekkor a többi gyermek odament, hogy megnézze, mi van kis pajtásaikkal, de ekkor már mind a kettő a víz fenekén feküdt halva. A gyermekek rémülve futottak haza és elbeszéltek, hogy a két fiuval mi történt. Néhány

szülő kifutott a vízhez és ott találták a hülye gyereket is, a ki az áldozatokat nevetve huzta ki a partra s a hozzá intézett kérdésekre azt felelte, hogy megittatta a gyermekeket.

A nép dühe elől az előjáróságnak kellett oltalmába venni a hülyét. Szülei ellen az előjárást megindították.

— **A belga királyné balesete.** Az „Etoile Belge” jelenti: A belga királyné, a ki most Spaaban üdül, tegnap a királyi villa kertjében több meghívott előkelőség társaságában croquet-t játszott. Egyszerre elsápadt a királyné és elájult. Valószínűleg a nagy hőségtől lett rosszul. Rögtön lakosztályába vitték a felséges asszonyt, a hol nemsokára magához tért. Állapota azóta javult. A királyné orvosa, *Thiriard* dr, tegnap innen Spaaba utazott.

— **Sikkasztó honvédszázados.** Egy nagytehetségű, fényes jövőnek indult karrier halálának hírére hozza Szegedről a táviró. *Lükő* Barna szegedi honvédszázados a hadbíróóság ma kilenc havi fogházra és tiszti rangjának elvesztésére ítélte el. *Lükő* azzal volt vádolva, hogy az ezred pénzéből 400 forintot elsikkasztott s azt jogtalanul a saját céljaira, adósságai fedezésére fordította. A százados alig 28 éves ember s kiváló katonai tehetségeit legjobban jellemzi az a körülmény, hogy ilyen fiatal korában már I. osztályú százados volt s több katonai szakmunkájával tünt fel a hadseregben. A mai ítélet egy valóban sokat ígérő életpályát szakított ketté. *Lükő* mindenki jó katonának ismerte, magán élete azonban nem a legkifogástalább volt. Erre mutat azon körülmény is, hogy a könnyelmű ember rövid idő alatt 24,000 korona adósságot csinált Szegeden.

— **Miniszterek Boszniában.** Szerajevából jelentik: *Kállay* közös pénzügyminiszter, *Hegedűs* Sándor kereskedelemügyi miniszter, *Cseh* Ervin horvát-szlavon miniszter és *Call* báró osztrák kereskedelemügyi miniszter nagyszámu meghívott vendég kíséretében a gabela-bocche di cataro-i vasút megnyitására ma reggel fél 9 órakor ideérkeztek. A minisztereket Bosna-Bródban, Zenicán a Visokóban a hatóságok fejei és a papság ünnepélyesen fogadták. A vendégek *Hoermann* udvari tanácsos kalauzálása mellett megtekintették a város nevezetességeit. Este *Ilidzsén* estély lesz.

— **A rehabilitált pénzügyi titkár.** *Köcsön* Lajos az aradi pénzügyigazgatóság megvizsgálására kiküldött miniszteri biztos a folyó év május havában egy alaptalan feljelentésre vizsgálatot rendelt el *Benczédy* József aradi pénzügyigazgatósági segédtitkár ellen. Annak idején részletesen foglalkoztunk *Köcsön* Lajosnak ezen eljárásával, s a következmények, mint az alábbiakból kitűnik, azoknak adtak igazat, akik a miniszteri biztos eljárásában tülbuzgalmat láttak. A pénzügyminiszter ugyanis, a ki a vizsgálat folyamán meggyőződött *Benczédy* ártatlanságáról s arról, hogy a feljelentés, amelynek alapján *Köcsön* Benczédy ellen a vizsgálatot megindította, alaptalan volt. A miniszter a napokban utasította önnél fogva *Benczédy* t, hogy a büntetőbírósnál haladéktalanul tegye folyamatba az eljárást a feljelentők ellen rágalmazás miatt. A segédtitkár feljelentését már megtette s a bűnügy befejezésével — mint értesülünk — *Benczédy* megkapja pénzügyi titkárrá való kinevezését, amelytől *Köcsön* őt az alaptalan feljelentésre megindított vizsgálat elütötte.

— **Makai Emil betegsége.** Részvétellel értesülünk róla, hogy *Makai Emilnek*, a jeles költőnek állapotaiban aggodalmat keltő rosszabbodás állott be. Makai már négy hét óta fekszik lakásán, a hol a leggondosabb ápolásban van része. *Herzl Manó* dr. egyetemi tanár naponként látogat hozzá, asszisztense, *Preisach* dr. napjában háromszor szerez meggyőződést a beteg állapotáról, sűrűn keresi föl *Székács* dr. egyetemi professzor is; a poéta testvérbátyja, *Fischer* dr. pozsonyi kórházi főorvos pedig minden másodnap Pozsonyból a fővárosba jön a beteghez. A kiváló orvostudósok sűrűn tartanak konziliumot a beteg állapotáról *Budapestről* telefonálják a késő éjjeli órákban, hogy *Makai Emil* állapota annyira rosszabbodott, hogy az orvosok az életét féltik.

— **A képviselőház tatarozása.** Az országgyűlés nyári szünetét mint minden esztendőben, úgy az idén is arra használják fel, hogy a képviselőházat tatarozzák. A tatarozás már megkezdődött s előreláthatólag hosszú ideig fog eltartani. A képviselőház Sándor-utcai homlokzatát, melyet az idő nagyon megviselt, javítás alá veszik, de előbb a belső munkálatokkal végeznek. A Ház belsejét kissé át fogják alakítani, de azért a terem és a folyosók képe a régi marad. A tatarozással szeptember hónap előtt el kell készülni, mert nyolc nap puszta szellőztetésre van szánva s a parlament üléseit tudvalevőleg szeptember hó 5-én kezdi meg újból a nyári szünet után.

— **Eljegyzések.** Az aradi anyakönyvi hivatalban a héten a következők jelentkeztek házasságra: *Bohus Károly* békés-csabai tisztviselő — *Mohaupt Katalin* Arad. Karácsony István ács Baranyi Katalin Aradon. — *Asztalos Gyula* aradi lakatos, *Lónyay Julia* Aradon. — *Kozma György* cs. és kir. 33-ik gyalogezredbeli őrmester, *Fluture Katica* Temes-Szentandrás. — *Faix Jakab* aradi zongorakereskedő, *Peschek Mária* Bécs. — *Ross Mihály* aradi csizmadia, *Simon Etelka* Lippa. — *Deutsch Lőrinc* Lipót lugosi kereskedő, *Vesterreicher Helene* Arad. — *Lów Kálmán* aradi vasuti hivatalnok eljegyezte, *Rózsa Máriát* Lippáról. — *Kohn Vilmos* aradi szobafestő, *Weisz Gizellát* Aradon.

— **Idegbajos aradi tiszt.** Az aradi 33 számú gyalogezred *Sz. K.* nevű főhadnagyán a napokban súlyos idegbaj vett erőt. A közszeretben álló tiszt tegnap gyakorlat közben rátámadt két tisztkollegájára. A szerencsétlen beteget erre az aradi helyőrségi kórházba szállították, honnan elviszik Temesvárra, ahol orvosi megfigyelés alá veszik.

— **Vilmos császár a földalatti villamos barátja.** Berlinben az „Unter den Linden“ nevű köruton keresztül egy villamos vasutat akartak építeni. A terv meg volt, minden készen volt, csak a császár beleegyezése hiányzott. Az aktát előterjesztették a császárnak, aki azt írta az aktára, röviden és velősen: „*Felül nem, hanem alatta*“. A németek császára ugylátszik nagyon kedveli az „Unter den Linden“ fasor szép egyöntetűségét, mert nem akarja, hogy a békés utat a villamos zaja verje föl. Azért írta, hogy alatta építsék meg a vasutat. A városi tanács *Kirschner* főpolgármester elnöklete alatt zárt ajtók mögött tanácskozást tartott a hirtelen támadt nehézség miatt. Szigorú titoktartást proklamáltak. A főpolgármester kihallgatáson jelentkezett a császárnál, de ezt megtagadták. A megtagadás csak ideiglenes ugyan s avval indokolták, hogy a császár a villamos vasut ügyében még nem jutott elhatározásra.

— **Biró Lajos hazatérése.** Messze tengerrekről évről-évre jött haza a Nemzeti Muzeumba egy sereg láda, benne hihetetlen tarkaságban állat, növény, lepke, bogár, fegyver, ruhadarab, szerszám s minden egyéb, aminek kárát, a hasznát se tudta az ember, csak a kíséreléssel

magyarázta, hogy az Uj-Guinea világból való. A ládákat és a leveleket *Biró Lajos* küldte. Aztán jött egy vaskos kéziratcsomó, benne leleplezése olyan vidékeknek, amelyeket még nem látott ember, hacsak nem volt félvad pápua. Ezt is *Biró Lajos* küldte. Egyszerű magyar tudós, lelkeően a természet megismerésének nagy vágyával, aki hat esztendővel ezelőtt elindult világot kutatni Ausztráliába s azóta páratlan szívóssággal vizsgálta az exotikus tájak és népek életét és nagy szerencsével gyűjtött kincset érő ritkaságokat, sok teremre valót a Nemzeti Muzéum néprajzi osztálya számára. Hat óvi ilyen munka olyan éghajlat alatt, minő az ausztráliai, megviseli az európai szervezetet. *Biró Lajos* régóta betegkedett s egyizben már halála híre is érkezett. A hi, hát Istennek nem volt igaz, de *Biró* egészségi állapota tényleg szükségessé teszi, hogy a veszedelmes tropikus vidékről pár évi pihenőre hazajöjjön. *Biró Lajos* már el is indult; mivel azonban a levegőváltáshoz hozzá kell szoknia, nagy utján hosszabb pihenőket tart s így csak a jövő májusban ér Budapestre. Adja Isten, hogy haza is térjen. A régi magyar tudós vándorkedv éledt fel benne, mint egykor *Magyar Lászlóban*, *Körösi Csoma Sándorban* és másokban. Ne vesszen el hát számunkra, mint elvesztek ezek, hanem legyen követendő példája a kicsinyes hivatalhajszolásba merült ifjúságunknak.

— **Gödöllői koszoru Salz urban** A salzburgi Erzsébet-szobor bizottság a megboldogult királyné szobrának leleplezési ünnepélyére meghívta Gödöllő közönségét is. A gödöllőiek ma egy díszes koszorut küldtek Salzburgba, melyet Erzsébet királyné kedvenc virágaiból állítottak össze. A koszoru szalagján ez a felirat állott: „*Erzsébet királyné emlékének — Gödöllő közönsége.*“

— **A lejárt Auer-szabadalmak.** Budapesti lapok írják: Az „Auer“-ellenes mozgalom vezetői szűkebb körü értekezlet tartottak, melyen mintegy 50-en vettek részt a helybeli és vidéki érdeklődők közül. Megállapították, hogy az Auer-szabadalmak nagyrésztben a múlt évben lejártak, úgy hogy ritka fémek sóinak oldatában lehet harisnyákat impregnálni és forgalomba hozni, mert a magyar kereskedelmi miniszterium által a közönség előtt ismeretlen okokból fentartott Auer-szabadalmak nem gátolhatják meg az izzó harisnyák gyártását s csakis amaz anyagok és arányok alkalmazását kell kerülni, melyek az 1894. április 26-iki szabadalom által vannak védve. Ennek folytán az értekezlet bizottságot küldött ki, mely e hónap végére Budapestre egy országos értekezletet hívjon egybe. A bizottság feladatát képezi továbbá, hogy az „Auer“ harisnyákkal versenyt álló izzótestek készítésére hazai iparvállalatot létesítsen és e célból az eddig jelentkezett 5000 fogyasztó körében az új iparvállalat szervezését előkészítse. Ezek után megalakult a szervező bizottság, mely magát szakérőkkel fogja kiegészíteni.

— **A csodagyermek.** A napokban egy fiatal aradi férj utazott fel a fővárosba. Ketős megbízást akart elintézni. A hosszú lábu gölya közeledett a háza felé s így gyermek-kelengyét akart vásárolni. S azonkívül valami szőnyegre is volt szüksége. Utközben eszébe jutott, hogy nem tudja a szőnyeg-méreteit, sürgönyözött haza a sógornéjának a méretekért. S egyuttal kérte, hogy tudassa a feleségének hogylétét Azalattotthon váratlanul megérkezett a gölya. A sógorné izgatott is volt s egy sürgönyön akarta tudatni a boldog apával úgy az áldást, mint a szőnyeg méreteit. Így történt hát, hogy a boldog apa ezt a sürgönyt kapta:

X. Y. urnak. Budapestben.

Feleségednek gyönyörű fiu gyermeke született. Négy méter hosszú, három méter széles. Margit csókoltat.

Hogy a boldog férj mit szolt a csodagyermekhez, arról hallgat a krónika.

— **Megvert képviselő.** Az is ritka eset, hogy egy képviselőt megverjenek, a mikor beszámolót tart. Lembergől jelentik ugyanis, hogy Winnikiben tegnap tartotta *Breiter* független szociálista reichsrathi képviselő beszámolóját, amely alkalommal hívei és az ottani szocialdemokrata párt hívei között összetűzésre került a dolog és magát *Breitert* is véresre verték. A képviselő végre is véres fővel kocsin volt kénytelen elmenekülni a városból.

— **Az örök városból.** Rómából jelentik, hogy a pápa eladja azokat az ingatlanokat, melyek az ő letűnt világi hatalmának utolsó maradványai voltak Rómában. Ezek között van a pompás Castelgandolfo is, melyet egy francia szerzetes-rend vesz meg, a mely a kongregációkra vonatkozó törvény következtében otthagyja Franciaországot és Olaszországban telepedik le. Az utóbbi napokban a római katakombákat hivatalos vizsgálatnak vetették alá abból a szempontból, hogy ostrom esetén nem-e veszélyeztetik a római erődívenyeket. A vizsgálat folyamán kitűnt, hogy a katakombák nem húzódnak az erődökig és így nem veszélyeztetik azokat.

— **Menelik bölcsesége.** Nagyon ravasz ur az abessziniai uralkodója. Nemrég egy hittérítőt hoztak elébe, kit ő ezzel a kérdéssel fogadott:

— Idegen, mely országból jöttél?

— Skandináviából.

— Mi célból jöttél ide?

— Hogy az abessziniai zsidókat Krisztus hitére térítsem.

Ez az egyetlen ok, ami miatt misszionáriusok Abessziniába mehetnek. Ha másként formulázta volna a tétit a vallomását, könyörtelenül lefejezik, miután az igazhitek között minden térítési kísérlet halállal büntetetik.

— **Helyes!** — mondta Menelik. — S mily országokon jöttél keresztül, minemelőtte ideérteztél?

— Németországon, Egyiptomon és Szudánon.

— És Németországon egyetlen zsidót sem találtál, akit megtéríthetnél volna? — kérdezte tovább a négus.

A misszionáriusnak be kellett ismernie, hogy erre nem kapott utasítást. Miután a király ugyanezt a választ nyerte arra a kérdésére is, hogy Egyiptomban és Szudánban sem akadt-e zsidó, vagy pogány, így szólott:

— Tehát elmentél az összes zsidók és pogányok mellett, csak hogy az abessziniai zsidókat megtérítsed?

Azután testőréhez fordult, aki kivont karddal állott mellette:

— Ezt az idegent a határra kell vinni, hogy előbb azoknak az országoknak, amelyeken keresztüljött, zsidó és pogány embereit térítse keresztény hitre. Aztán visszajöhet.

— **Aradi vállalkozó Lippán.** A lippai új járásbíró nagyszabású és modern emeletes épületének elkészítésére kiírt árlejtés alkalmával sok vállalkozó közül egy aradi építész nyerte el a munkálatot. *Grosnug János* a 92 000 koronára kiírt árlejtési építkezést 74 000 koronáért vállalta el és azt már munkálatba is vette. Az épület jövő tavaszra fog rendeltetésének átadatni.

— **Felrobbant viharágyu.** Székesfehérvárról táviratozzák: a fejrmegeyi *Velence* községben ma *Cseh Mihály* előkelő velencei földbirtokos a készülődésben volt vihar előtt megakart tölteni a viharágyut, eközben az egyik töltés felrobbant és *cseh jobb kezét leszakította*, balkarját pedig *összeroncoltta*. Az orvosok ma amputálták a szerencsétlenül járt földbirtokost.

— **Halálozás.** Özv. *Hackl Jánosné* haláláról a következő gyászjelentést vettük: Alulírottak úgy a saját, valamint rokonaik nevében szomorodott szívvel tudatják felejthetetlen édes anyjuk, anyósuk, nagyanyjuk, illetve szép anyjuknak özv. *Hackl Jánosné* szül. *Ruzicska Franciskának*, folyó év és hó 10-dikén délután 8 órakor életének 85-ik, özvegységének 30-ik évében, a halotti szentségek ájtatos felvétele

után történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei folyó hó 12 én délután 4 órakor fognak a róm. kath. egynáz szertartásai szerint a helybeli Szent-Háromság temetőben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szentmise-áldozat pedig folyó hó 13-án reggeli 7 órakor fog a helybeli róm. kath. anyateplomban az egek Uranak bemutatni. Gyula, 1901. évi július hó 10-én. A dás és béke poraira! Özv. Cech Károlyné szül. Hackl Mária, Hackl Henrik, Hackl Ferenc, Hackl Szidónia és férje Rázel István gyermekeik. Rázel Mária és férje Leinwatter Gyula, Rázel Krisztina és férje Benedikty Kálmán, Rázel József, Rázel István, Rázel Lajos, Rázel Irén unokái. Leinwatter Mariska, Benedikty Margit, Benedikty Krisztina, Benedikty Ilonka, Benedikty Irénke, Benedikty Erzsike dédunokái.

— **Dankó Pista és az édesanyja.** Említettük, hogy a szegedi nótafa édesanyját szerencsétlenség érte. Két hét előtt leesett a létráról és karját két helyütt eltörte. Dankó Pistának most, hogy Szegedre érkezett, első dolga volt édesanyját meglátogatni. Az agg asszony szótlanul mutatott sinbe kötött karjára, miközben panaszosan sóhajtott. Az érzékeny szívű nótafa erre hangos zokogásra fakadt, úgy, hogy még az anyjának kellett Dankó Pistát vigasztalni. A nótafa aztán kioldta az édesanyja keszkenőjét és a csükejébe pénzt csavart be. Az orvosok azt mondják, hogy özvegy Dankóné törött karja még sokáig gyógyul be.

— **Egy Teleki grótné a hazafiságról.** Özvegy Gerando Attiláné, született gróf Teleki Irén, a ki a szatmármegyei Pálfalván, ugyanazon kastélyban lakik, a hol 1831 május 13-án nagynénjét, gróf Teleki Blankát elfogták a Nagyváradra, az Újépületbe, majd Kufsteinba hurcolták, Farkos Emőd hírlapíró társunkhoz azon alkalomból, hogy „A magyar nők a szabadságharcban” című könyvét neki megküldte, igen érdekes közzönő levelet intézett a megboldogult emlékü nagynénjéhez méltó honleány, melyben a következő lelkes hangon buzdít a hazafias irodalom művelésére: Mély magyar érzéssel megirt lapok ezek. Bár követné siker hazafias, szép vállalkozását s bár olvasnák minél többen szabadságharunk dicsőítését. A mostani kor gyermekének szüksége van arra, hogy írónk a nemes események felé irányozzák tekintetét s ön nemes, hazafias, szép munkát végez, midőn annyi buzgalommal és lelkesedéssel nagyjaink emlékét felidézni és megörökíteni igyekszik. Részemről, tőlem telhetőleg fogom könyveit terjesztani s a környék iskolai könyvtárai számára megszerezni. — Siker és kitartást kívánva, maradok tisztelettel özv. Gerando Attiláné gróf Teleki Irén.

— **Villámcsapások.** Bártfáról jelentik, hogy a közeli Hosszurélen a villám ma délelőtt lecsapott az ottani zsinagógába. Az éppen együtt volt hívek között a villámcsapás akkora rémületet okozott, hogy Holländer Ignác és Taytelbaum Naftali *íjedtükben szörnyet halltak.*

Márisch-Kronaúból telegrafálják, hogy az ottani polgáriskola tornatermébe, hol több száz diák éppen egy tornaünnepre készült, becsapott a villám. Sokan elájultak. A tornatanár jobb karját a villám megbénította.

— **25 éves jubileum.** A lippai izr. hitközség hitoktatója Lichter Jakab, ki egyuttal a hitközség titkára és anyakönyvvezetője is, e hármasságban most tölti be hivatalos munkálkodásának 25 éves fordulóját. Ez alkalomra holnap vasárnap d. u. 3 órakor a hitközség díszgyűlést tart, hogy e kiváló munkás hivatalnokának érdemeit méltassa és jutalmazza.

— **Női egyetem Japánban.** A fölkelő nap országa csakugyan rohamos léptekkel halad előre. A Milsui-család Tokio mellett fekvő nagy birtokát felajánlotta egy női egyetem céljaira. Tokio három másik kereskedője 600.000 koronát ajándékozott a női egyetem építési költségeire. Az építkezést már meg is kezdték s mivel az egész egyetem fából lesz, az előadásokat már a tavasszal megkezdik. A női egyetem

felállítása leginkább azért volt sürgős dolog, mert Tokióban az eddigi nagy egyetemen igen sok már a női orvosnövendék és a női mérnök. Japánban ugyanis a nők nemcsak az orvosi, hanem a mérnöki pályára is léphetnek.

— **Egy kintornás trágédiája.** Temesvárról írja tudósítónk: A temesvár-gyárvárosi Selyemgyár-utca 42. számú házában egyik szerény szobáskájában lakott már évek óta Reichert Samu 37 éves kintornás és a felesége. A szerencsétlen ember azelőtt kocsis volt a régi lovasutnál, ahol megsérült és munkaképtelenné vált. A társaság gondoskodni kívánt megélhetéséről és egy jóhangu kintornával ajándékozta meg megsérült munkását. Azóta feleségével szép csendben éledélt s mindig volt annyi keresménye, hogy életüket fenntarthassák. Utóbbi időben azonban változott a helyzet. Reichert keresményét elitta, mi miatt a nyomor költözött a szerény hajlékukba. Az asszony hiába kért, könyörgött urának, hogy hagyjon föl az ivással. Azt megígérte ugyan, hogy nem iszik többé, amint azonban ismét néhány fillérhez jutott, mégis elitta. Tegnap feltűnt az asszonynak, hogy délben nem jött haza. Roszszat sejtve, keresésére indult és meg is találta urát, de holtan. A ház padlásán felakasztotta magát. A megjelent hatósági közegek már csak a halálát konstatálhatták.

— **A fehérnadrágos utitárs.** Egy fehérnadrágos, kopottas csizmájú ember vasárnap reggel a H.-M.-Vásárhelyről Szegedre haladó vonat egy harmadosztályú kocsiában térdreborult egy hatalmas nő előtt, aki foglalkozására nézve mosónő. A hölgy némileg hüvösen fogadta az ifjú ömlengését, de a fehérnadrágos Don Juan, akiről később kiderült, hogy urasági inas, tovább ostromolta Szilasi Annát, a szóban forgó ideált.

— Egy pillanat alatt elrabolta szívemet. Oh, nagysád, imádom önt, legyen nőmmé.

A mosónő már kevésbbé vonakodott, az e szavak hallatára. Már régen férjhez akart menni s most szinte elkábult a váratlan szerencsétől, mely a fehérnadrágos zsentlemann ajánlatával érte. Egyszerre összebarátkoztak és a pajkos urasági inas a vonatról leszállván, követte Szilasi Annát Kálvária-utca 38. számú új otthonába. Ott arra kérte a Don Juan a mosónőt, engedje meg, hogy lakásán pihenessen. Majd három deci pálinkára vágyakozott. Szilasi Anna restellte, hogy villámgyorsan megjelent kérését semmivel sem tudja megkínálni, s nyomban futott a boltba. Mirre visszatért már a kapunál mondták neki a házbeliek:

— Ki volt az a fehérnadrágos ember?

— A kérőm, — felelte szerényen és lesütött szemmel.

— A kérője? Hiszen most szaladt el egy nagy batyuval.

A mosónő berohant a lakásra és az első szempillantás után felsikoltott:

— Kiraboltak! Mindenemet elvitte a nyomorult.

Az ismeretlen ellopta a szegény mosónő minden értékes holmiját, ezüst órákat láncokkal, három selyemkendőt, tizenkét zsebkendőt, egy bársonygallérú ujjast. A rendőrség azzal vigasztalja a károsodott nőt, hogy nyomozni fog.

— **A Kossuth szobor alapra** ujabban a következő adományok gyűltek be: Singer Mihály 1 kor. 70 fill. Streit Ferenc tekepályán 2 kor. 92 fill. Ravasz Imre gyűjtése 4 kor. N. N. 1 kor. Grunzweig Adolf 1 kor. Lübeck Hermann 52 fill. Jókodv asztaltársaság 4 kor. 24 fill. Arvay Mária 1 kor. Nagy Kálmán 1 kor. Hartmann Radó-nász. 15 kor. Panker Victor gyűjtése 30 kor. Schwarz Testvérek gyűjtése 11 kor. Csóty Nándor 2 kor. Singer Mihály 1 kor. 66 fill. Lübeck Hermann 41 fill. Vasutnál társaság 64 fill. Koch Mór 1 kor. Vidéki hírlapírók 100 kor. Limbeck János, Bauer Gyula koszoru megváltás 10 kor. Novotny Lajos, Aranka menyegzője emlékére 5 kor. Aradi pincér-kar gyűjtése 109 kor. 88 fill. Zöldy Géza 25 éves találkozás 16 kor. Lichtig Alice és Schwarz Borcsa 39 fill. Társasestély magyar város 4

kor. Schor Béla szállás pénz 1 kor. 20 fill. Varga István 1 kor. Pap Tódor 1 kor. Kovács András 2 kor. Radács Ferenc 1 kor. 30 fill. Bozsik György 1901. évi II. Ciklus esküdtszéki tagok 20 kor. Kristóffy Gyula 1 kor. Sch. Zs. billard nyereség 80 fill. Goldsmidt Mihály 20 kor. Gyűjtés álladék 5045 kor. 62 fill.

— **Tévedni nem bűn.** Monsabré, a párisiak leghíresebb hitszónoka nagyon elmés ember és jól el tud bánni azokkal, kik idejét haszontalan dolgokra elrabolják. A napokban egy hölgy épp abban a pillanatban lépett hozzá, amikor föl akart menni a szószékre s nagy affektálva kérdezi, mit tegyen mert az ő lelklismerete nyugtalan. Ma reggel ugyanis hosszasan nézegette arcát a tükörben, mint rendszeren s most attól tart, hogy hiu lesz, mert nagyon csinosnak találta magát.

A pap ráteszi kezét a nő vállára és keneteljesen válaszol:

— Nyugodj meg leányom és menj békével! Tévedni nem bűn!

— **Női zenekar hangverseny.** A napokban érkezett a Centrálba egy fővárosi női zenekar. A csinos zenészek, kiknek nincs éppen fekete bőrük, esténként szép közönséget csálnak a kerthelyiségbe. A karmester Zwilling Paula.

— **A cséplés áldozatai.** Alig hogy megkezdtek a vidéken a gabonacséplést, már is áldozatot követelt. A szerencsétlenség, melynek két leány esett áldozatul, Elemér község határában, a Tari-pusztán történt, hol az uradalomban próbacséplést rendeztek. Mint tudósítónk írja, e hó 10-én reggel kezdték meg a cséplést, mely alkalmával a cséplőgép tetéjére az etetőn kívül két leányt: Sreier Margitot és Winkler Borbálát helyezték el, a kik a fölhányt buzakéveket kioldva adták az etető kezébe. Délig tartott a cséplés s az utolsó kéve bedobása után az etető lejött a gépről, ott-hagyva a két leányt, a kik a még mozgásban lévő gépbe az elszorodott buzakalaszokat és buzaszemeket söpörték be. Vinkler Borbála éppen a dobszélén állott, a mikor az etető alulról fölkiáltott hozzá, hogy siessenek, mert dél van. A leány, a kiáltásra megfordult, miközben elcsuszott és a lobogó szoknyáját a dob elkapta és ennélfogva a leányt magával rántotta. A másik leány, a mint meglátta, hogy társa bebukott a gépbe, utána kapott, hogy kirántsa, miközben ennek a karját is elkapta a gép. Szerencse még a szerencsétlenségben, hogy a nagy zökkenésre, a melyet Vinkler Borbálának a gépbe történt beesése idézett elő, a géphajtó szija leesett, minélfogva csak Vinkler Borbálát törte össze teljesen a gép, a másik leánynak pedig a jobb karját szakította le. A szerencsétlenségről azonnal értesítették a hatóságot és a csendőrséget s ez utóbbi Fröhlich András gépészt és Kleiner János etetőt, kik a kellő felügyeletet és óvintézkedéseket elmulasztották megtenni, letartóztatta.

— **Hajóösszeütközés a Dunán.** Tegnap a Dunán kevésbbé mult, hogy szerencsétlenség nem történt. Az első cs. kir. Dunagőzhajózási társaság Salzach nevű gőzöse a Ferenc József tér előtt nekiment Fleischmann Antal dereglyének, amelyet a Helén nevű gőzös vontatott. A Salzah ketté törte a dereglyét, amely üres volt s szerencsére ember sem volt rajta.

— **Aradi óriáslevelező lapok.** Aradnak is meg van a maga szenzációja — a képes levelező lapokban. Épp ma jelent meg az aradi anziksz kártyapiacon, (mert már ilyen is van) Kerpel Izsó könyvkereskedő kiadásában két-féle óriásméretű aradi képeslevelező lap. Az egyik az Andrassy tért, a másik a városháza terét ábrázolja. Mind a kettő rendkívül csinos kiállítású, úgy hogy méltán kibírja a versenyt a főváros ilyenféle termékeivel.

— **Az ellenállhatatlan toalett.** Hogy milyen varázshatalma van a ruhának a nők előtt, azt csak a férfiak tudják igazán, no meg egy kis párisi varrónő, aki most keservesen lakol meg néhány órai hiúságért. Egy előkelő párisi hölgy ugyanis egy szabónál elegáns toalettet rendelt meg magának a saját terveit után és meg volt győződve arról, hogy ez a ruha izgalomba fogja hozni Páris egész nővilágát. A ruha el is készült pontosan a kitűzött időre és a szabó egyik fiatal varrónőjét bízta meg a drága kincs hazaszállításával. Azonban a hölgy hiába várta a ruhát izgatottan. Este lett, még mindig nem

érkezett meg. A szabóhoz sietett hát, aki két-ségbeesve esküdzött, hogy a ruhát még dél-ben elküldte. Az urhölgy boszusan tért be egy vendéglőbe, de amint belépett és szakértő szemét végigfutatta a vacsorázó hölgyeken, hirtelen felsikoltott. Egyik asztalnál a kis varrónőt látta meg egy fiatal ember társaságában. Az ő gyönyörűsége toalettje volt rajta, az a toalett, amilyen egy sincs több Párisban és a melyben ő akart diadalt aratni ez este. És hogy még növekedjenek kinjai, azt is tapasztalnia kellett, hogy a ruha pokolian illik a kis varrónőre. Rendőrt hivatott nyomban, aki előtt a varrónőcske töredelmesen bevallott mindent. Hogy amikor a ruhát hazafelé vitte és a se-lyem odasimult hizelegve a karjához, a csábitó sátán szólalt meg a suhogó ráncokból. Azt sugta neki, hogy milyen boldogság volna csak egy-szer, egyetlenegyszer pompázni ebben a ruhá-ban Páris előkei világa előtt, amelyet ő csak elshahanni lát a műhely ablaka előtt, és főkép-pen ő előtte, a csinos bajszu Adolphe előtt... Nem tudott ellentállani a csábitásnak, magára öltötte a ruhát. Hiába mutatta, hogy a ruhának semmi baja sem esett, az urhölgy kijelentette, hogy ő előtte már nincs értéke a toalettnek, ha nem ő rajta volt először. Most hát a kis varrónőnek kell majd szűkös keresetéből lefi-zetnie a ruha árát. De kijelentette, hogy nem bánja, ha egész életén át sinylis ezt a kis húságát. Egyszer legalább boldog volt néhány órára.

— Olcsón lehet most vásárolni Porter Vilmos áruházában, a vásár után. A vásárra beszerzett aruk maradványai a legkülönfélébb és szükségesebb cikkek igen jutányosan adatnak el. Ezen alkalom kihasználását mindenkinek ajánljuk.

— Kossák József csász. és kir. udvari fény-képzés Templom-utca 2. szám. Felvételeket eszközöl mind a időben saját műtermében és házon kívül.

— Köszönetnyilvánítás. Remetey F. Fülöp ur szives volt az „Aradi dalegyelet“-nek, a kassai or-szágos dalárverseny utiköltségeinek fedezésére tiz (10) koronát juttatni pénztárunkba, miért fogadja ezuton is szives köszönetünket. Az elnökség.

— Női zenekar. Holnap, vasárnap este a buda-pesti női zenekar utójára játszik a Központi szál-loda kertjében.

— T. üzletfeleink szives tudomására hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság tér 20. szám, Telefon 265 sz.) képviselő-ségei ruháztak fel, ki elfogad minden a nyom-dánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadójavatalát érdeklő megbízásokat.

—x— Budapest főváros elsőrangú szállodája az Angol királynő szálló (Deák Ferenc-utca 1) melyet különös figyelmébe ajánlunk a fővárosba utazó közönségnek. A szálló tulajdonosa: Palkovics Ede — mint értesülünk — jutányos árkedvezményben részesíti vendégeit.

Küzelem egy rablóval.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 13.

Vakmerő rablási kísérlet történt tegnap Korpádon, melynek a merénylő áldozatul is esett. Özv. Giling Jánosné egy házban lakik fiával, Giling Antallal, a ki családos ember. Az öreg asszonynak a fia a ház hátsó részé-ben rendezett be egy szobát, hol Gilingné egyedül szokott hálni.

Az öreg asszonyt úgy ismeri mindenki, mint a kinek sok pénze van, mert kölcsönö-ket szokott adogatni megszorult embereknek. Tényleg tartott is magánál mindig 50--100 frtot, hogy a ki hozzá fordul pénzért, annak adhasson, mert az öreg asszony a pénzének ka-mataiból élt.

Tegnapelőtt a fiatal Giling családjával egész nap kint volt mezei munkán. Az öreg asszony otthon volt és csak estefelé ment át a szomszédba beszélgetni. Ezt az alkalmat használta föl Makuc Péter korpádi lakos, rovott multu ember arra, hogy az öreg asszonyt kira-bolja.

Estefelé a kerten keresztül belopódzott Gi-

lingék udvarába, de mivel az ajtót zárva ta-lálta, a fészert alá bujt el, várva az öreg asz-szonyt, azt remélve, hogy ennek fia éjjelre nem jön haza. Alkonyatkor az öreg asszony haza is jött, fölnyitotta az ajtót, de azután el-ment a boltba.

Ezalatt Makuc belopódzott a szobába és az ágy alá bujt. Mire az asszony visszatért, megérkezett a fia is. Este, mikor fekdüni tértek, az öreg asszony valami neszt vélt hallani a szobában, átment a fiához és behívta, hogy nézzen széjjel. Makuc, a mint észrevette, hogy az asszony a fiával tér vissza, kiugrott az ágy alól és a sötétben menekülni akart. Giling azonban az ajtóban utját állta, mire Makuc egy nála levő nagy késsel a kar-jába döfött Gilingnek.

Ez azonban nem vesztette el lélekjelen-létét, megragadta a merénylőt s dulakodás közben kicsavarta kezéből a konyhakést és azzal oldalba szurta Makucot, a ki eszméletét vesztette. Giling azután az előljáróshoz fu-tott, honnan két esküdtel tért vissza, mire azonban megérkeztek, Makuc már halott volt. Az esetet bejelentették a törvényszéknek.

MULATSÁGOK.

(=) Mükedvelők előadása. Az Aradi iparos-iffak önképzőegylete július hó 21-én, vasárnap a temetkezési alap javára az egylet saját be-lyiségében, Andrassy-tér 20. szám., (Aréna-épület) Tánccal egybekötött mükedvelői elő-adást rendez. Ez alkalommal színre kerül; A titok, eredeti népszínmű dalokkal, 3 felvonás-ban. Irta: Zachariásné-Kallós Ilona. Zenéjét szerző: Dankó Pista. Belépti-díj az előadás és táncvigalomra személyenkint 80 fillér. Kedve-zőtlen idő esetén az előadást a következő va-sárnap tartják meg.

(=) Anna-bál. Az új-szent-annai ifjúság 1901. évi július hó 25-én Wéger Béla kerthelyiségé-ben Erdélyi Tóni hírneves aradi zenekara mel-lett zártkörű Anna-bált rendez.

(=) Táncmulatság Csermón. E hó 14-én Csermón az otthon időző felsőbb iskolai tanuló-iffuság a kaszinó-kertben kedélyesnek ígérkező pikniket rendez, melyet táncmulatság követ. — Meghívókat nem bocsátottak ki a mulatságra, amelyet beléptidij nélkül rendeznek.

TÖRVENYKEZÉS.

Küzelem a vadkannal.

— Érdekes jogi eset. —

Arad, július 13.

A jogászok gondolkozhatnak arról az ítéletről, amit a nagyváradi törvényszék hozott a mina-pában. Valamelyik Belényes-vidéki rengetegben oláh parasztok tüzelő fát vágtak. Napestig tar-tott a munka, s már javában sötétedett, mikor az emberek utnak váltak. Kisebb csapatokban igyekeztek az erdei ösvényen hazafelé Morár Juon is negyedmagával igazodott az ágbogas utvesztőben. Alig haladtak egy lövésnyire az erdőn, hirtelenében félelmes röfögés ijesztette meg az embereket.

— Jézus segits! vaddisznó! — mondogat-ták riadtan.

Menekülésre gondoltak, s eszeveszett fu-tásba kezdtek, azonban a szabadulásra rémü-letükben rossz utat találtak választani, mert éppen szembe kerültek egy hatalmas fogvi-csorító, éhes vaddisznóval. A boldogtalan em-berek kétségbeesetten kiabáltak segítségért, de társaik távol voltak tőlük, s a jajveszékés hal-latára maguk is futásnak eredtek. Nem volt mit tenni, fejszével háritgatták el maguktól a fenevadat, amely nem is igen mert közelíteni. Csak neki-neki iramodott az embereknek, azon-ban a fejszék villanása visszariasztotta mind-annyiszor. A bestia gyávasága bátorította föl a kis csapatot a szaladásra. El is párolgottak sze-rencsésen, csak Morár Juon maradt egymagá-ban a dühös vaddal. Képzeltetőn izgalmas jelenet következett. A vadkan pokoli bődület-tel turta orrával a gypet, aztán nekirontott a magárahagyott embernek, aki kétségbeesett

elszántással, ordítva védte magát. Egyre hátrált, ugrott jobbra-balra, míg egy alkalmas pillanatban, egyetlen óriási fejszecsapással le-terítette az életére törő fenevadat. Még néhány kegyelem csapás kellett csak a bestiának, aztán kiadta páráját. A szerencsésen megmenekült, győzelmes Morár Juon pedig a fekete éjszaká-ban hazavonszolta az állat hulláját, aminek harmadnap is csodájára járt a környék népe.

Azonban nem várt fordulat állott be a dologban, mikor a hatóság tudomást vett az erdei esetről, Morár Juont, aki az életét oiyon szerencsésen megmentette, lopás miatt fogták pörbe, mert a tilos vadat agyonverte s magá-val vitte. A pör a törvényszék elé került, és a hóst — semmi tekintettel a körülményekre — egy hónapi fogházra ítélték lopás miatt.

§ Robelly Jenő volt vivómeister ma délelőtt 8 órakerkezett a csacjai járásbírószág foghá-zából két börtönőr kíséretében Budapestre. Az állomásról egyenesen az Alkotmány-utcai fog-házba vitték, hol Drüll vizsgálóbíró fél 12 óra-kor maga elé vezettette, kihallgatta és elren-delte előtte az előzetes letartóztatást. Robelly ellen 9 rendbeli sikkasztás- és 9 rendbeli ok-irathamítás büntette miatt folyik a vizsgálat.

KOZGAZDASAG ES KOZLEKEDES.

— Fizesésképtelenségek. A bécsi Creditoron Verein a következő fizetésképtelenségeket jelenti: Stein Gyula kereskedő, Nagyvárad, — Klein Hugó, kereskedő Dévabánya.

Budapesti árú- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, július 13.

Délitőzsde. A buzakínalat kielégítő, a vételkedv javult. Kedvező irányzat mellett 20,000 métermázsza került forgalomba, 5 fillérig olcsóbb árakon. Egyéb gabonane-mek kedvezőbbek. Időjárás derült, szép.

Zárul 12 óraker:

Buza októberre	9.11— 8.12
Rozs októberre	6.86— 6.87
Zab októberre	6.31— 6.33
Tengeri júliusra	5.30— 5.31
Tengeri augusztusra	5.40— 5.41
Tengeri 1902. májusra	5.05— 5.06
Repce augusztusra	12.75—12.85

Zárul 5 óraker:

Buza októberre	8.15— 8.16
Rozs októberre	6.88— 6.89
Zab októberre	6.30— 6.31
Tengeri júliusra	5.36— 5.37
Tengeri augusztusra	—
Tengeri 1902. májusra	5.07— 5.08
Repce augusztusra	12.65—12.75

Zárul 5 óraker: korona

Oszták hitelrészvény	626.—
Magyar hitelrészvény	630.50
Leszámitolóbank részvény	452.—
Rima-Murányi vasmű részvény	437.—
Oszták-magyar Államvasuti részvény	631.—
Közuti vasut	567.—
Városi villamos vasut részvény	284.—

S z e s z ü z l e t .

— Július 13. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter 0/0, beleértve 70 korona fogyasztási adót.

Száritott moslék: 12:80—13— korona mmázsánként.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti árú- és értéktőzsdén.

Budapest, július 13.

Magyar aranyjárdék 40/0	118.—
Magyar koronajárdék 40/0	92.95
Magyar arany 41/20/0	120.25
Magyar ezüst 41/20/0	100.—
Magyar keleti vasut	118.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	92.75
Magyar Italmegváltási kötvény	100.20
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyerevényorsjegy kölcsön	172.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	143.50
Oszták papírjárdék	98.75
Oszták járdék ezüst	98.75
Oszták járdék arany	117.60
Koronajárdék	95.75
1860-iki Államsorsjegyek	140.—
Oszták magyar bankrészvény	1640.—
Magyar hitelbank részvény	628.—
Oszták hitelbank részvény	624.—
Oszták-magyar Államvasut	629.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.04
Német birodalmi márka	117.47

A nyaraló- és fürdőző közönség

szíves figyelmébe ajánlom

40,000 kötetes kölcsonkönyvtáramat,

Aradon, Átél Péter-utca 1. szám, (az udvarban)

Telefon-szám: 407.

melyben minden újdonság megjelenés után azonnal több példányban kapható és a melyben a magyar, német, francia és angol irodalom összes jelesebb termékei képviselve vannak.

A vidékre való elküldésre és visszaszállításra nézve a legnagyobb kényelemtől gondoskodtam. Annyi művet szolgáltatok ki, amennyi egy óra elvégzésére. Az el- és visszaküldés egy lakattal elzárt ládikában történik, amelyben mindannyiszor mellékelve van a nyomtatott és a ládika tetejére ráragasztandó cég-cím, úgy, hogy a kényelmetlen csomagolás, sőt még a címzés is teljesen mellőzhető.

A könyvek újak és tiszták.

Az összes jegyzékek ingyen.

Kölcsondíj közönséges havi bérletre 1 koronára 20 fillér, vagy kötetenként fizetve 8 fillér.

Legújabb érkezett Szomaházy: „A színház”, Kozzban: Agglegények, Hopó: Hentzau R., Tostoj: Mi tartja fenn az embereket? Loti: Tünöképek, Feuillet: Egy párisi nő története, Vincent: A herceg kisasszony, Vározy: Molsolygó lapok, Ortleb: Úgyes varázsló, C. Sylva: Rajzok, Karcag: Macskák, Horváth P.: Fátum.

Németben: Stettenheim Heitere Erinnerungen, Moderner Knigge, Wippen in Chicago, Karpeles: Heine und Bacharach, Golowin Russische Geheimnisse, Quantner: Die Folter, Die Schand- und Ehrenstrafen, Schönhan: Lachende Radlerwelt, Hyppokrat: Sexuelle Politik, Nodier: Trilby, Georgy: Berliner Range, Zola: Arbeit, Zola: Der Siegeszug, Wagenhofer: Parkett und Boheme, Senden: Unverdorben, Reichenbach: Frau Eva, Droz: Im Ehestand, Prévost: D. Kind d. Ehebrecherin, Tellman: Schwarze Zöpfe, Urban: Tagebuch einer Kammerjungfer, Schnitzler: Frau Berta Garlan.

Franciában: Montilaud: La ehair, Tillet: De nos jours, Zola: Le travaille.

A vidék legteljesebb ifjusági kölcsonkönyvtára, melyben minden számottevő ifjusági irat, az összes klasszikusok stb., magyar, német és francia nyelven kaphatók, ugyiszintén az összes újdonságok is.

A kölcsondíj a tanuló ifjuságnak 1 óra 4 kor., vagy kötetenként 6 fillér.

Kiváló tisztelettel:

703

KERPEL IZSÓ

kölcsonkönyvtára Aradon.

CSARNOK.

Az öreg.

Irta: Sebők Zsigmond.

A levelet a két öreg éppen vasárnap kapta. Délután volt. Az egész falu a házak előtt üldögélt a lócán. Az én két öregemnek is kedves helyük volt vasárnap délután a lóca. Szemük fölkereste az öreg tornyot, mely a kis házak közül bizalmasan nézett le hozzájuk. Eszükbe jutott, hogy már nem sokáig lebeg csöndes napjaik fölött s elmulik, elmulik minden egy hideg fuvallatra.

Az alkony e lehulló fátylai közt rázta föl őket a levél. Az öreg ur, amint meglátta boritékján az irást, elfogódottan mondá:

— A fiu ir.

Látszott rajta, hogy az esemény nagy és mély forrongást kelt lelkében. Keze reszketett. Megindultan tette hozzá:

— Régen nem irt, valóságos ritkáság, szinte csoda... hogy ir.

— Csak valami baja ne legyen —! — mondotta az asszony aggódalmasan.

Az öreg ur erre közönyt tetetett és kezével olyan mozdulatot tett, mintha egy bogarat zavarna el szeme elől. Az öregség ösztönszerű félelmét. Kissé kérkedő hangon mondotta:

— No, no, nem kell mindjárt megijedni. Fogadom, tele van a levél tréfával.

A fickót olyan bordában szőtték, hogy az apját is megölné egy tréfáért. Bementek a házba, hogy békességben adhassák át magukat az egyetlen fiu levele élvezetének. Az öreg mester az orrára tette a pápaszemet s mint a hivatalos iratok olvasásával szokta, az aláírással kezdte: Dátum! Budapest június 20. Gábor Kálmán.

Az után a pápaszemet föl s alá tolt az orrán, ünnepiesen köhécselt s az irást a napvilágnak tartotta. Alig olvasott néhány sort, keze, melylyel a levelet fogta, lehanyatlott s rémült tekintettel, nézett öreg párjára, olyan tekintettel, amilyennel a hullámok közt hirtelen elmerülő nézhet az első emberre, akit a parton észrevesz.

A levélben a fiu, aki a fővárosban ügyvédségkezelt, tudatta szüleiével, hogy mire sorai kézhez jutnak, nincs az élők közt. Becsületbeli adósságba keveredett, amit nem tud megfizetni, az idő lejárt s ő ennél fogva kötelességének tartja magát az élők sorából elpusztítani. Hosszu, egyenes, határozott betűk ezek, látni lehetett, hogy aki a szilárd vonásokat papirosra vetette, rideg, elszánt határozatot irt le.

A szegény öreg mester előtt egy pillanat alatt elvonult a fiu gyermekkor. Elébe tűnt a szöske fejecske titkos gyermekálmaival, a futkározó gyermek vidám zajával, az első pár csizma, melyben oly hatékony lépegetett, az első könyv, melyben misztériumaiba oly szent lelkesedéssel merült... És lágyan csengett a multból egy játékbárány csengetyűje, a Paprikajancsi cintányérja és egy hinta-ló büszkén vágatott feléje, hátán ringatva lovagját. És most ugyanaz a fiu talán már holtan fekszik egy pár hideg deszkán! Az öreg mester melléből mély, fuldokló fohász tört föl, míg szeme előtt elhomályosodott a világ. Egyszerre nagy gyöngeség fogta el, minden csontja lekiváncozott a födre s ellenálhatatlan vágyat érzett, hogy leboruljon a porba és ősz haját, ráncos arcát megfürdesse benne. Davet amint feltette szemét s meglátotta feleségét, aki sápadtan, meroven, megnyult arccal nézett rája, hirtelen megemelte magát.

— Feri... — suttogta a mesterné oly gyenge hangon, mintha mesziről reszketne ide. Mi történt, Feri?

Az öreg felegyenesedett. Egy perc alatt visszanyerte erejét. Odament öreg párjához és megsimogatta ezüstös haját.

— Beteg! — suttogta az asszony.

— Az!

— Add ide a levelet...

— Nem, nem adhatom... — dadogta az öreg. — Ne olvasd, Juli...

A mesterné, mintha egyszerre megértene mindent, fölemelkedett, szeme félelmesen kitágult és szinte vad hangon kiáltotta:

— A levelet!

Az öreg mester kezéből kihullott a papír. Az asszony fölemelte a földről és elolvasta. Mély, nagy csönd támadt. Az öregek némán néztek egymásra sokáig.

Végre föltápaszkodott az asszony, nehézkes lépéssel kiment a konyhába, a cselédnek meghagyta, hogy vesse meg az ágyát. Aztán úgy feküdt le az ágyba, mintha többet föl sem akarna kelni. Az öreg apó ijedten tipegett körülötte, nem tudva, mihez fogjon.

— Ne félj, édesem... — motyogta.

Nincs még semmi elveszve. Hát te azt hiszed, hogy a fiatal emberek csakugyan agyonpuffogatják magukat? Mit bizonyít ez a levél? Haszontalan fecsegés. Hát én nem irtam ilyen az öregemnek, mikor elfogyott a pénzmag? De bizony irtam. Csakhogy az Istenben boldogult nem volt olyan ijedős, mint mi, hanem eljött egy füttykössel s úgy elpáhol, hogy máig is számban az ize. Attól aztán kigyógyultam a melankóliából. No, hiszen megyek ám én is Pestre, meg is fogom, mordizom adta, annak a rossz kölyöknek a fülét s úgy hozom ide neked. Majd meglátod!

Elhitte-e az öreg asszony ezt, nem tudni; de az, hogy keze az öregét megszorította, azt bizonyította, hogy már belekapaszkodott ebbe a szalmaszába. Az öreg mester persze szintén kétkézzel ragaszkodott bele.

Nemsokára az öreg csakugyan ott ül a harmadosztályu vasuti kocsiában, mely a főváros felé vitte. A szögletbe huzódott s ott hallgatta a kerekék zakatolását, melyek az egész folyamton beszélgettek vele. Egyszer bátorította, másszor elcsüggesztette a kerekék monoton melódiája, aszerint, amint szegény fejével a remény vagy a kétség játszadozott. És amint elfutottak a vonat ablakai mellett a hegyek, az erdők, a templomtornyok, az apró falvak, az ezüstpatakként folyó fehér utak, a szürke füzesek mind bebeszélgettek hozzája. A sugár templomtorony azt hirdette ünnepiesen, hogy Istenbe vesse bizalmát, semmi másba; valami kies rónaság úgy nevetett a szemébe, mintha azt mondaná, hogy az egész ijedelem nem egyéb rossz álomnál, mely el fog szállani az ébredéssel; míg egy sötét bérc, mely mogorván áztatta sötétzöld erdőszakállát az alatta hömpölygő folyóba, vigasztalan árnyékként surrant át szívéen.

Az álomáson sürgönyözött a rendőrségnek, tudatván azzal, mitt forral egy Gábor Kálmán nevű ifju a fejében s ámbár nem hihető, hogy a nevezett a tettet csakugyan végrehajtja, jó lesz mégis a körmére nézni.

Nikor erre gondolt, kissé megnyugodott. Nyomoruságában most minden szalmaszában, melyhez kapaszkodhatik, megnyuvást lelt. Hm, a rendőrség majd ráncba szedi az urfit addig, amíg ő megérkezik s aztán... no hiszen, csak beszélhessen egyszer a fráterrel, bizonyos, hogy sohasem veszi eszébe többé ezt a bolondságot. Így lesz, bizonyosan, mert jó az Isten...

De hát lehetséges-e, hogy egy fiu ilyen könnyedén összetörje az ő szegény öreg szüleit, akik neki sohasem vétettek? Nem... Hiszen mindig jó fiu volt. Az meglehet, hogy a cudarokról, akiknek társaságába keveredett, akik a rosszra csábították s aztán az örvénybe lökték, az ő szívére is ragadt egy kis folt; az is lehet, hogy mikor a levelet írta csakugyan öngyilkosságra gondolt, sőt talán meg is töltötte a pisztolyt, talán kezébe is vette... óh, de az utolsó percben (az öreg tudja bizonyosan) az utolsó percben felsikoltott szívében egy velőt rázó fájdalmas hang:

— Hát a szüleid!... Édesapád és édesanyád! Nem kegyelmezel meg nekik? Nincs irgalom benned?

És a pisztoly kiesett a gyerek kezéből. Kétségkívül sirt is. És megemlékezett sok mindéről. A kis tanítói lakásról, megszólalt fölötte az apja orgonája, melynek gyönyörű ünnepi hangja tiszta áhitattal töltötte el egykor és elébe lebegtek az esték, az otthon estéi... Csak hadd sirjon. Hadd tisztuljon meg a szíve a salaktól.

Ha mindez nem elég, hát majd megteszi a többi a püspök. Az ő jószívű, kegyes patronusa, aki iránta mindig atyai szeretettel viseltetett s nem fogja most sem megvonni tőle áldott kezét, mikor a mélységből nyul feléje... Ugy van, fölkeresi az ő kegyes patronusát s majd fog az találni módott, hogy a fiut megmentsék az örvénytől, mely előtte megnyitott.

Gaál Lipót

14. évfolyam

ARADON, Andrassy-tér 20. sz.

Alapított 1860-ban.

Szemüvegek, orrcsüptetők, lorgnettek, finom acél, nickel, tekenősbéka-csont, doublé és a magy. kir. fémjelző hivatal által fémjelzett ezüst és 14 karatos arany kerettel ellátva. A lencsék pedig a legfinomabb kettős optikailag csiszolt üvegből és valódi hegyi kristályból készültek.

Javítások és vidéki megrendelések a legpontosabban jutányos árakon eszközöltnék.

Dus raktár minden szakmához tartozó árukból, u. m. színházi és tábori látesővek, nagyító-üvegek (mikroszkop), hőmérők és legulymérők (Aneroid barometer), lázmérők orvosok számára, stereoskopok, pantoskopok. Nagy választék stereoskóp képekből. Az orvos által előírt szemüvegek és orrcsüptetők pontos méret után készülnek.

742

Am gyorsan szétfoszlott a rózsaszínű fátyol. Megint visszaesett a vigasztalan kétségbeesésbe, ami előbb valószínűnek látszott az mind lehetetlennek és későnek tetszett utóbb. Összehuzódott helyén s olykor félhangosan morogta:

A jó Isten... a püspök... majd a lábához emlik... En kegyes jötevőm!

(Vége következik.)

NAPIREND.

Július 14. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Bonaventura. — Protestáns naptár: Bonaventura. — Görög-keleti naptár (július 1.): Teodorik. — A nap két 4 óra 2 perckor, nyugszik 7 óra 36 perckor. — A hold két 2 óra 29 perckor, nyugszik 6 óra 11 perckor.

Július 15. Hétfő. Róm. kath. naptár: Apostolok oszlása. — Görög-keleti naptár (július 2.): Boldogasszony meze. — A nap két 4 óra 3 perckor, nyugszik 7 óra 36 perckor. — A hold két 3 óra 35 perckor, nyugszik 6 óra 56 perckor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 761.0 milliméter, délután 2 órakor 758.5 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 órakor $C^{\circ} + 17.8$, délután 2 órakor $C^{\circ} + 24.5$. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DK. 3, délután 2 órakor N. 2. — Felhőzet reggel 7 órakor többnyire derült, délután 2 órakor félborult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 2 milliméter.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Hőemelkedés, helyenként csapadék, zivatarok.

Szabadeágarol emléktárgyak országos múzeuma (színház-épület I-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 8 óratól délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig. Helyiség: Breklye-múzeum helyisége melletti ülésterem.

Július 15. A magyarországi Minorita-káptalan nagygyűlése. — Körjegyzőválasztás Almáson.

Július 16. Az aradvárosi szabadelvűpárt végrehajtóbizottságának értekezlete délután 5 órakor (Millennium külön terme.)

Július 21. Az arad-hegyvidéki turista-egyesület kirándulása Gainára.

Július 23. Arad megye rendkívüli közgyűlése délelőtt 9 órakor. — Körorvosválasztás Szemplakon.

Színház Uj-Aradon,

a Martini-féle söresarnokban.

Bérlet. 7. szám.

Vasárnap, 1901. évi július hó 14-én:

A cigány.

Eredeti népszínmű datokkal és táncszal, 3 felvonásban. Irtta: Szigligeti Ede. Zenéjét szerző: Bognár Ignác.

SZEMÉLYEK:

Várszeghy . . . Gáspár K.	Zsiga, cigány Gáspár J.
Kurta Vetési D.	Peti, fia . . . Erdélyi R.
Gyuri, öcsce Várady J.	Rózsai, leánya Gáspárné F.
Márton gazda Nagy Lajos.	Ferke, hajdu Ifj. Gáspár J.
Rebeka, neje Rózsáné K.	Kisbíró . . . Szabó Dani.
Eva, leánya . Ferenciné.	Kondorné . . Várady M.

Közdete 8 órakor.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi május hó 1-től.)

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 8.50
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinig délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Radnágig este 6.35	Személyvonat este 8.57
Gyorsvonat este 7.18	Gyorsvonat délelőtt 4.08
Temevár felé:	Temevár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 7.12	Személyvonat reggel 8.38
Személyvonat d. u. 4.09	Vegyesvonat este 7.06
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borossebesről szv. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borossebesig szv. du. 5.20	Személyvonat este 6.56

IDEGENEK ARADON.

— Julius 13 —

Fehér Kereszt szálloda. Sárkány György kir. járásbíró B. Topolya. — Dr. Köhegyi Károly és fia orvos Baja. — Stiller Ignác utazó Budapest. — Roth Herman utazó Bécs. — Fink Theodor kereskedő Temesvár. — Braun Sándor utazó Budapest. — Klein Herman utazó Bécs. — Landau Sándor utazó Budapest. — Flaschner József utazó Budapest. — Tusok Izidor utazó Budapest. — Nyári Géza utazó Budapest. — Tausig Sándor kereskedő Nagyvárad. — Barbier Károly utazó Bécs.

Központi Szálloda. Kerpel Kálmán igazgató Debrecen. — Leinwatter Károly igazgató Borossebes. — Kövér Márton földbirtokos Szemlak. — Dr. Halász Ákos kir. közjegyző Déva. — Budai Goldberger Gyula gyáros Budapest. — Dr. Kóváry Károly tanár Veszprém. — Löwy Mór nagykereskedő N.-Szalonta. — Politzer Zsigmond hivatalnok Szeged. — Alinig H. Kunó gyáros Remscheid. — Winkler Mór utazó Budapest. — Mayer Henrik utazó Bécs.

Vass Szálloda. Reiner Frigyes utazó Bécs. — Alföldi Sándor utazó Budapest. — Romsauer Anton utazó Bécs. — Enst Béla utazó Budapest. — Vándor Károly hivatalnok Budapest. — Báró Wasmer Antal birtokos Simánd. — Pintér József utazó Budapest. — Groszman Farkas fakereskedő Jászapáti. — Schwartz József fakereskedő Jászapáti. — Volfram S. utazó Budapest. — Kohn Lajos utazó Budapest. — Gros Mihály utazó Bécs. — Elek Károly utazó Budapest. — Berényi Andor tanuló Debrecen. — Berényi Zoltán mérnök Budapest.

Nádor szálloda. Vasztur Adolf orvos Deés. — Kranavony Ede állomás elöljáró Bereg megye. — Sober Ernő kereskedő Nagyvárad. — Barscha György birtokos Bokszeg. — Schwarc Mór kereskedő Musztesd. — Kulner Mór utazó Bácska. — Tassy Pál kir. főgyógyász Nagyvárad.

NYILTTÉR.*

Van szerencsém a n. é. gazdaközönségnek a cséplési idényre

kölcsön-zsákjaimat

legolcsóbban számítva felajánlani.

Uj és régi zsákok eladásra nálam **kaphatók.**

Kiváló tisztelettel

Domán Ignác

zsák-kölcsön üzlete Asztalos Sándor-utca. 945

MATTONI

414

ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

Gyógyhely: Budapest, (Budán.)

Idény április 15-től — október 15-ig.

Kiváló gyógyhatással bír

női bajokban és altesti bántalmakban.

Rendelő orvos: Dr. POLGÁR EMIL.

Egészséges lekvés. Jutányos lakások. Jó vendéglő Villamos-vasut összeköttetés a fővárossal.

Az Aradi Közlöny nyomdájában
néhány jóerkölcsű fiu **tanulóul**
heti fizetés mellett felvétetik.

Ma, vasárnap este
a háziezred zenekara
a karmester személyes vezetése mellett
vendéglőmben nagy
katonai hangversenyt
rendez,

melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja

Kass Béla,
vendéglős.

A műsorban bennfoglalt nevezetesebb számok: 946

„A rezervista álma“

nagy katonai zeneegyveleg;

Szózat és Hymnus, egyveleg San-Toy operettből és „Vigjáték“ nyitány Keller Bélától.

Belépti-díj 40 fillér.

IGEN FONTOS

a téli ruhák, bundák, szőnyegek

biztos megóvása.

E célra csakis

Moly-pusztitónkat

ajánljuk

50 fillér, 1 korona és 2 koronás dobozokban.

Svábok, Bolhák, Rusznik, Legyek, Poloskák

és más hasonló házi férgek biztos kipusztítását hirneves

ROVAR-PORUNKKAL

lehet elérni.

30, 50, 80 és 1 korona 50 filléres dobozokban.

VOJTEK és WEISZ

drogueria és parfumeria nagykereskedése
ARADON.

A

színházi zenekar

MA

KÁNYA GÉZA

sörcsarnokának kerthelyiségében

nagy hangversenyt
rendez.

Szabad bemenet.

A színházi szünetek alatt a fenti zenekar minden **szerda, szombat és vasárnapon** hangversenyt rendez.

Magyar kir. államvasutak igazgatóság.

28902—901. F. IV. szám.

Hirdetmény.

A közbesíthetlen és fölös szállítványok a vasuti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján, d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teheráru raktáraiban a következő napokon kerülnek eladásra, melyhez a t. közönség ezennel meghívatik.

állomáson	f. é. július hó
Bpest. ny.	18-án
Nagyvárad	18-án
Pozsony	22-én
B.-Csaba	22-én
Szeged	23-án
Kassa	23-án
Szabadka	23-án
Kolozsvár	24-én
Pécs	24-én
Debreczen	24-én
Bpest dpart	25-én
Veszprém	25-én
Arad	25-én
Kecskemét	29-én
Győr	29-én
Zágráb	29-én
Miskolcz g. p. u.	30-án
Eszék	30-án
Ujvidék	30-án
Bpest-Józsefváros	31-én
Szatmár-Németi	31-én

Budapest, 1901. július hóban.

Az igazgatóság.**Vérszegénység, sápadtság, ideggyengeség**

ellen

biztos hatású gyógyszer felnőttek, valamint gyermekeknél

az

Kellemes ízű! Umbertó Nem keserű!**China-vasbor.**

Az Umbertó-bor China és vasat, e két leghathatósabb gyógyszert a legjobb minőségű borban feloldva kelően adagolva tartalmazza, mely erejénél és kellemes ízénél fogva a gyógyulást nagyban elősegíti.

Vérszegények, különösen hölgyek, sápkóros gyermekek, valamint gyöngékedők és lábadozók ne mulasszák el egyszeri kísérlettel meggyőződni e kiváló gyógybor hatásáról. — Az **Umbertó** China-vasbor egyszerismind gyomorerősítő, sőt vérszegény betegeknek egyetlen étvágygerjesztő és kitűnően emészthető gyógyszernek bizonyult.

Egy félliteres üvegnek ára 1 frt 20 kr.

Nyilatkozat.

Tek. Hajós Árpád urnak Arad. Örömmel értesitem, hogy Umbertó china vasbora betegemnél, különösen ideggyengéknél, neurastheniában szenvedőknél meglepő jó hatással volt.

Szeged, 1901. február 10.

Tisztelettel

Dr. Zápory Nándor.

Főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerésznél Budapesten.

Délmagyarország részére egyedül

Hajós Árpád

gyógyszertárban az „Isteni gondviseléshez”

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

291/1901. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a fa- és fémipari iskola külső ablakai kétszeri és a belső szárnyak egyszeri festése iránt folyó évi július hó 15-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár: 336 kor. 50 fill.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 5%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1901. évi július hó 8-án tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay,
aljegyző.**A nagyérdemű hölgyközönség b. figyelmébe.**

A most életbe lépett törvény, hogy magán vevőket utazó nem látogathatja, bizonyára oly családoknál, ahol kelengyére szükség leend, az a fontos kérdés merül fel, hol lehet azt minden tekintetben megbízhatóan és méltányos áron beszerezni.

Ezen körülmény indított minket arra, hogy sok évek óta bevezett

kész női fehérnemű, valamint ágykészletekből álló raktárunkatmost **kiváló nagy** választékban felszereltük.

Elsőrendű összeköttetéseinknél fogva, abban a helyzetben vagyunk, hogy a legegyszerűbb kelengyét a legfinomabb kiállításig **azonnal a kész raktárról** vagy rövid időn belül szállítható.

Ezenkívül mindenkor dus raktárt tartunk **Siegl-féle vásznokból, Schroll-féle chiffonok, Regenhart és Raymann-féle fehér és színes asztalneműek**, ugyszintén **Wein Károly és Társa késmárki áruit** eredeti gyári árjegyzék szerint.

Fehérnemünk a leggondosabban vannak kiállítva, a varratása kifogástalan.

Az általunk számos előkelő helyre szállított kelengyékért a legnagyobb elismerésben részesítettünk, miről bármikor referenciát szolgálhatunk.

Azon tisztelt vevőink, kik otthon óhajtják készíteni a fehérneműt, és nálunk szerzik be az anyagot hozzá, csak azoknak szolgálunk minta darabokat.

Jó házi varrónők nálunk mindig előjegyzésben vannak.

Amidőn még kérjük alkalmilag b. látogatásával szerencsételni

kiváló tisztelettel

Rosenblüh H. és Társa

Arad, Szabadság-tér és Forray-utca sarkán.

A magy. kir. államvasutak gépgyáranak vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körút 32. szám.

Ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült
gőzcséplő-készleteit, szalmakazalózóit,

„MILLENNIUM“

3645

legujabb szerkezetű fűkaszáló-, marokrakó- és kévekötő aratógépeit,
továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resiczai mezőgazdasági gépgyárában készült 4 lóerejű gőzcséplő-készleteit,
Sack rendszerű, acélöntésű ekével ellátott ekéit, és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

A nő szépség emelésére,
tökéletesítésére a fenn-
tartására a legkínobb,
teljesen ártalmatlan, vegy-
tiszt és zsírmentes kö-
szítmény a

Margit-Crème.

Rövid idő alatt szünteti szepőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (mitesser) és min-
den más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is óda-
bajos arczsinat kölcsönöz.

Hamisításoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utánzatok és hamis-
ítások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerü-
nek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetői szöveg is az anyem-
nek másolata. Az ilyen utánzatoktól teases óvakodni és csakis oly készit-
ményeket elfogadni, melyek ozimeres védjeggyel vannak lezárva. —
Készítményeim a nmeltóság m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960.
sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. véd-
jeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlatnak. Fe-
lelőseget osakie az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalok.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. che-
mial intézet és központi vegykezérelti állomás vizsgálatai
bizonyítják, higgyant, ólomot nem tartalmaz, tehát egy tel-
jesen ártalmatlan vegykezésmény. — Ára 50 kr., nagy 1 frt,
szappan 35 kr., puder 60 kr., arczviz 50 kr., fogszappan 50 krajczár.

Öres tégelyek vissza nem vételnek, sem meg nem töltetnek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Hamisításoktól óvakodjunk, osakie törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak
Kapható minden gyógyszerárban és illatszerekkereskedésben.

Jencs-féle

Narancsvirág-Crème.

Teljesen ártal-
matlan és biztos szer-
szepítő, pattanások,
májfoltok, bőrtakka
(Mitesser) és más
bőrfoltok ellen. Meg-
óvja a bőrt a meg-
repedéstől; meg-
szünteti az arcz és
kéz vörösségét. Ren-
desen használva, a
ráncos arczbőrt
simává, üdévé teszi.

Zsíros anyagot nem tartalmazván, nem idési
elő az arczbőr fényességét. Ára 1 korona.
A hozzávaló Narancsvirág Poudre doboza
1 korona. Kapható:

Jencs Vilmos

„Szt. János“ gyógyszerárban,
Budapest, II., Széna-tér.

Főraktár: Dr. EGGER „Nádor“ gyógyszerár
Budapest, VI., Váci-körút 17.

71

B.-Csabai Termény- és Áruraktár

Részvénytársaság B.-Csabán.

Ajánljuk a t. termelők és kereskedőknek világos, száraz,
szellős és tágas raktárhelyiségeinket

gabonák, kereskedelmi árúk és iparczikkek

beraktározására.

A raktárak befogadási képessége 80000 mmázsa és árúk
be vagy kiraktározása minden hétköznapon reggel 6 órától esti
7 óráig végezhető.

A beraktározott **gabonákra, kereskedelmi árúk-
ra vagy iparczikkekre olcsó kölcsönök azon-
nal adtnak** és ez által ugy a termelők, mint a keres-
edők jobb árak bekövetkeztéig a kényszereladástól megóvatnak.

Csaba vasuti állomással közvetlen vágányösszekötteté-
sünk van és a vasuton érkezett árúkra **reexpeditió-ked-
vezmény** nyújtatik, melynek kihasználására a t. közönséget
különösen figyelmeztetjük.

Az árúk kezelése a leggondosabban és olcsó díj felszámi-
tása mellett történik és kívánatra az árúk adás-vételét is köz-
velitjük. 835

Vasuton érkező árúknál czimzettként mindig a B.-Csabai
Termény- és Áruraktár Részvénytársaság nevezendő meg a
fuvarlevélen.

Tájékoztató felvilágosítás az áruraktári intézőségénél, to-
vábbá B.-Csabán: a Békés-Csabai Takarékpénztár-Egyesületnél
vagy Aradon: az Aradi Ipar- és Népbanknál bármikor nyerhető.

**A B.-Csabai Termény- és Áruraktár Részvénytársaság
Igazgatósága.**

„Balf kénes iszapfürdő“

Sopron mellett,

a hasonnevű vasuti állomás közvetlen tőszomszédságában.

Télen és nyáron nyitva.

A gyógyfürdő erdős hegyektől védett gyönyörű völgyben terül el. Por-
mentes ozonduz levegő.

Javalva van: izom és izületi csuz, csuzos hűdések, kőszvényes izületi
lob, idült izzadmányok, görvélykór, bujakór, idült fémmérgezés, az idegek
betegségei, a légzőszervek hurutjai, idült bőrbetegségek, sérülések és külön-
böző csontbántalmaknál.

Gyógyhatányok: Meleg kénes fürdők. Kénes-vasas lápfürdők, melyek
női bajoknál és idült csuznál használatnak (a hivatalos vegyelemzés sze-
rint vasoxyd tartalomban 18-szor oly erősek, mint a világhírű Marienbadi
moorfürdők.) Villamos kénesvízfürdők. (Dr. Gärtner módszere szerint.) melyek
főleg idegbántalmaknál alkalmaztatnak rendkívüli sikerrel, villamos fényfür-
dők elhízás ellen. Szénsavas pezsgőfürdők szív- és idegbajok ellen, dr. Reitler-
féle forróleg készülékek. Hidegvizgyógyintézet. Az összes fürdők a mai kornak
megfelelően, a legnagyobb kényelemmel vannak berendezve.

100 ágyra berendezett **állandó munkás sanatorium**, mely a ma-
gas belügyminiszteriumnak 1899. évi november hó 15-éről kelt 117214/VI.
számu rendelete értelmében az ország összes törvényhatóságainak, nemkü-
lönben a betegsegélyző pénztárak figyelmébe ajánlatott. A m. kir. állam-
vasutak alkalmazottai ezen sanatoriumba utaltatnak fürdőhasználat céljá-
ból. Ezen munkás sanatorium beteget napl 1 frt 08 kr.-ért teljes ellátás, u.
m.: étkezés (reggeli, ebéd és vacsora) lakás, takarítás, világítás és a meleg
kénes fürdők használatát élvezik.

Ivó kurál a kénes savanyuvizforrások és egy főleg a vese és hólyag-
bántalmaknál kitünő gyógyhatású lithiumos savanyuvizforrás lesz használva,
mely utóbbi savanyuviz 25 üvegje (fél liter) 5 koronába kerül.

Bővebb felvilágosítással szolgál: Balf kénes gyógyfürdő igazgatósága,
vagy a tulajdonos Med. dr. Wosinski István. Posta, vasuti és telefon állomás a
fürdőtelepen. 857

305—1901. g. sz.

Árverési hirdetés.

Arad sz. kir. város gazdasági széke több városi földterületnek 1901. évi október hó 1-től 3 évre való bérendása iránt folyó évi július hó 22-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár:

1. A jelenleg Bolyos István által bérelt Sztupin réti 98²²⁷/₁₁₀₀ holdra nézve holdanként 17 kor. 20 fill. évi bér.

2. A jelenleg Glück Károly által bérelt Balta Mika dülöbéli 73¹⁴⁸/₁₁₀₀ hold földre nézve 23 kor. 40 fill. holdankénti évi bér.

3. A jelenleg Gruber Gyula által bérelt szurdok dülöbéli 45⁶⁴⁷/₁₁₀₀ hold földre nézve 14 kor. holdankénti évi bér.

4. A jelenleg Igaz István által bérelt nagytelep dülöbéli 57—60. sz. 20⁶⁴/₁₁₀₀ hold földre nézve 33 kor. évi bér.

5. A jelenleg Jovanov Trifu által bérelt verseny éri 1—46. számú 21³⁵⁰/₁₁₀₀ hold földre 40 kor. holdankénti évi bér.

6. A jelenleg Ifju Kristyóri János által bérelt 3. sz. 51. illetve 49⁷⁹⁶/₁₁₀₀ hold földre 38 kor. 50 fill. évi bér.

7. A jelenleg Putarity Gavra által bérelt nagykaszáló dülöbéli 100 hold földre 25 kor. 60 fill. holdankénti évi bér.

8. A jelenleg Stern Sándor által bérelt a simándi ut mellett fekvő 5⁴²⁷/₁₁₀₀ hold földre 20 kor. 20 fill. holdankénti évi bér.

9. A jelenleg Virágos István által bérelt Balta Mika dülöbéli

8⁷⁹⁰/₁₁₀₀ hold földre 18 kor. 20 fill. holdankénti évi bér.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10 százaléka készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni a szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénzmellékelt van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1901. évi július hó 8-án tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay,
aljegyző.

Magyar kir. államvasutak igazgatósága.

99574—28100. F IV. sz.

Hirdetés.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha- és fehérneműek, botok, napernyők és esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon árverés alkalmával azonnali készpénz fizetés mellett el fognak adni:

Állomások	1. évi július hó
Szeged	18-án d. e. 9 óra
Arad	30-án d. e. 9 óra

Budapest, 1901. július hóban.

Az igazgatóság.

Gyomorbetegeknek!

Mindazoknak, kik meghűlés vagy a gyomor túlterhelése nehezen emészthető, nagyon meleg, vagy nagyon hideg ételek avagy rendetlen életmód által gyomorbetegségben, u. m.:

gyomorhurut, gyomorgörcs, gyomorlajás, nehéz emésztés vagy elnyálkásodásban

szenvednek, egy házi szer ajánlatuk, melynek kitűnő hatása már évek óta kipróbálva van. És ez a

HUBERT ULLRICH-féle gyökér bor.

E gyökérbor kitűnő, gyógyképesnek elismert gyökérből, jó borral van készítve, erősíti és élénkíti az ember emésztési szervezetét, a gyökérbor elhárítja az emésztési zavarokat és elősegíti az új egészséges vér képzését.

A gyökérbort kellő időben használva, a gyomorbajt már csirában elfojtja. Nem szabadna tehát annak használatával késni. Észleletek, mint **fejfájás, fejbűfűgés, gyomorégés, felhúvalkodás, rosszullet hányással, melyek üdült gyomorbajoknál mindig gyakrabban lépnek föl, számlalanszor már néhányszori ivás után megszűnnek.**

Székrekedés és annak kellemetlen következményei mint **szomatilanság, valamint vértörődés a máj, lép és vesegszervekben (hámoroldai betegség)** a gyökérbor által gyorsan eltávolított. A gyökérbor megszünteti az **étvágytalanságot** és könnyű székelés által eltávolítja a gyomor és belekben felszaporodott idegen anyagokat.

Sovány, sápadt arczzint, vérhiányt, erőtlenséget,

legelőbbnyire rossz emésztés, esékely verkezés és a máj beteges állapota okozza. **Étvágytalanságnál, ideges bágyadságnál és kedélyeltompultságnál,** valamint gyomorlajás, **álmatlan éjszakai következésben** sok ember lassan elpusztul. **Gyökérbor a gyengült étvágyt erőteljesen erősíti.** — Gyökérbort gerjeszti az étvágyat elősegíti az emésztést és táplálkozást, gyorsítja az anyagcserét és vérképzést, megnyugtató a feleslegzett idegeket és új életkedvet ad. Számos elismerő és hálaírat bizonyítja ezt. — **Gyökérbor kapható üvegekben á frt 1.50 és frt 2. — a gyógyszerárakban Arad, Kis-Szt-Miklós, Ologovász, Ó-Páoska, Mémét Szt-Péter, Székesut, Varjas, Monostor, Vinga, Orozifalva, Fibus, Guttenbrunn, Mária-Radna, Lippa, Kovaszinoz, Világos, Agris, Ternova, Tavoaz, Nádas, Pankota, Zaránd, Komlós, Ó-Szt-Anna, Új-Szt-Anna, Kurtios, Simánd, Szt-Márton, Mácsa, Kovermes, Kunágota, Tornya, Battonya, Szemlak, Perjámos, Sándorháza, Pészak, Knez, Billed, Bogaras, N.-Jósa, Gyertyámos, Kis-Beoskerec, Új-Besse-nyó, Szt-András, Gyarmata, Temes-Rékás, Topoloveoz, Józsefalva, Belincz, Lugos, Kizdia, Buttyin, Bokszeg, Boros-Jenő, Csermő, Kis-Jenő, Sikló, Székudvar, Elek, Kétegyháza, Gyula, Új-Kigyós, Apázoza, Megyes-Bodzás, Mező-Kovácsháza, Tót-Komlós, Orosháza, Mezőhegyes, Pityaros, Csanád-Palota, Nagylak, Egres, Szerb-Szt-Péter, Hatzfeld, Lovrin, Nagy-Kikinda, Szakálháza, Mehala, Békés-Ó-aba, Temesvár stb. valamint minden nagyobb és kisebb helyen Magyarországnak és az összes ausztria-magyarországi városok gyógyszerárakban.**

FÖLDES KELEMEN és **HAJÓS ÁRPÁD** urak gyógyszerárak Aradon, 3 és több üveget eredeti aron Ausztria-Magyarország bármely helyére küldenek gyökérboromat üvegekben.

Óvakodjunk utánzatoktól!

Kérjük határozottan

HUBERT ULLRICH-FÉLE GYÓGYFÜBORT.

Hidegvizgyógymód félfürdők, leöntések, lepedő-ledörzsölés, zuhanyok az idegesség, álmatlanság, ideges gyomor- s bélzavarok, vérszegénység, kezdődő tüdőcsúshurut ellen. Egyes fürdő 50 kr., 15 fürdő 6 frt, havi bérlet 10 frt.

Szénsavas fürdő szivbajok, gerinczvelő bajok, ideggyengeség ellen. 15 fürdő 18 frt, 1 fürdő 1 frt 50 kr.

Villamfényfürdők Pöstyén, Lukácsfürdő, Herkulesfürdő, Felixfürdő helyett rheuma (csúz), köszvény, idegzsábák, elhízottság ellen kitűnő sikerrel használhatók. 1 fürdő 1 frt 25, 15 fürdő 15 frt.

Svéd gyógytorna görbe hátú, rossztartású gyermekek edzésére. Díj megegyezés szerint.

Belégzések fenyőkivonat v. sooleval 1 belégzés 80 kr. 15 belégzés 10 frt.

Napfürdők direct e célra magas kerítéssel elkülönített szabad helyen. Utána langyos fürdő a betegség neme szerint, az orvos által meghatározott fokkal. Hatása a nap vegyi sugarainak az anyagcserét fokozó befolyásában áll. Gyenge szervezetűek, idegesek, csúzosak, elhízottak jó eredménnyel használhatják. 1 fürdő 80 kr. (a langyos fürdő beleértve), 15 jegy 10 frt.

Dr. HECHT orvosi intézetében

Aradon, Zrinyi-utca 3. szám.

Állandó orvosi felügyelet.

Telefon 270.

Külön orvosi díjazás nincs.

SZEPLŐ

málfolt, bibircos bőrvörösséget és mindennemű arcztisztatlanságot bámulatos rövid idő alatt elmulaszt a Hajós-féle

IBOLYA-CRÉME

Használata rendkívül kellemes, a bőr által azonnal teljesen felszívódik minek következtében az arcnak szép ifju báj kölesönz. Ára 1 tégelynek 50 kr.

Az Ibolya crème hatását nagyban emeli az ugyanazon szerkebből készült és rendkívül kellemes illatú

Ibolya-crème szappan á 35 kr.

Hajós-féle IBOLYA-TEJ

(Eau de Toilette de Hajós.) Ezen hygienicus mosdóvíz az arcz, nyak, kark és kezeknek megkapó szépséget, fehérliliom és rózsaszínben tündöklő varázsszint kölesönz. Egy üveg 50 kr.

A képzelhető legfinomabb és leggyöngédebb alkatrészekből álló, jól tapadó és teljesen ártalmatlan poudert az

IBOLYA-HÖLGYPOR

Ára 60 kr. Kapható fehér, rózsaszín és crème színben. Készítményeim a parisi és londoni hygienikus kiállításon, aranyérmekkel és diszkvalifikációval lettek kitüntetve. — Sok hálaíratokkal elismerve!

Óvakodjunk hamisításoktól! Kapható a készítő és feltalálónál

Hajós Árpád

gyógyszerész és gyógyvegyészeti laboratóriumában

ARAD. Andrassy-fér 22. szám. a megyeház zal szemben és VOJTEK és WEISZ uraknál.

Eladó

50 éve fenálló élénk forgalmu vendéglő!

mely áll: nyári helyiség, befásított nagy udvar, szaletli és tekepályával, téli helyiség 3 szobából, lakás 2 szoba, konyha, éléskamara, nagy borpinczéből, szilárdan épült jó karban levő ház, betegség miatt

örök áron eladó.

Bővebbet özv. Knapp Károlyné tulajdonosnénál, Fácán-utca 7. szám. 596

Előpatak gyógyfürdőn,

melynek több kiállításon kitüntetett gyógyvize Európa legjelesebb bálna-ologusai által a világ legelső érvényes, vasas savanyuvizének jelentetett ki.

Az évad május hó 15-étől szeptember hó végéig tart.

Ez ásványvizek különösen a következő betegségekben bizonyultak be biztos hatásúknak: a gyomor és belek idült hurutjainál, gyomorégés s a tulságos nyálka és savképződéssel járó emésztési zavarokban, gyomor és bélzárásban, altesti vérbőségben, vérpangásban, aranyérben, rásztkor és kedélykorban, idegbajokban máj- és lépaganatokban, az epe kivezető csöveinek hurutos bántalmaiban, sárgaságban, epekövekben, fejlődési sápkorban s az ezen alapuló hószám zavarokban és különösen vérszegénységi állapotokban, a vesék és húgyhólyag hurutos bántalmaiban, kezdődő húgy- és fűvénykő lerakódás, s húgykőképződésnél, a méh idült tömüléseivel, daganatnál, fűhőfolyásban, a nemi részek gyengeségeiben, angol korban, köszvény és csűzbajokban.

Az ásványviz használataival kapcsolatosan ujonnan berendezett meleg és hideg ásványvízfürdők, hidegviz gyógymód, massage áll az azt igénylők rendelkezésére.

Van orvos, gyógytár, távirada, posta, 600 szoba áll a közönség rendelkezésére, napi ár 1 kor. 60 fillértől fennebb, szobák árai május 15-étől július 1-éig és augusztus 15-től szeptember 15-ig 30 százalékkal olcsóbbak. Van 5 vendéglő, melyekben nagyon jutányosan étkezhetni, van gyógykonyha is. Szórakozásul vannak parkok, erdei fenyves sétányok, olvasó, zongora és társalgó termek. Lawn-Tennis, tornászati, csolnakázó tő. színház, hangversenyek, bálók s kirándulások: ugyszintén egy elsőrendű cigányzenekar. Vagyontalan betegek hatósági ajánlat mellett ingyen lakásban és gyógydíjmentességben részesülnek.

A bármily irányból jövő gyógyvendégek a földvári vasut állomáson szállnak ki, honnan az 1 óra távolra eső Előpatakra magán és társaskocsik szállítják a gyógyvendégeket.

Minden megkeresésre utasítást és felvilágosítást készséggel ad.

Előpatak, 1901. év május hó.

356

A fürdőigazgatóság.

M. kir. államvasutak üzletv. Aradon.

1948—1901. I. szám.

Pályázati hirdetmény.

Vöröstorony állomáson át a nemzetközi forgalom előreláthatólag f. é. augusztus hó 1-én megnyitandó lévén, a magyar királyi államvasutak Vöröstorony állomásán levő pályavendéglő bérletére ezennel zárt ajánlatu pályázat hirdettetik.

A bérlet 1901. évi augusztus hó 1-vel kezdődik és tart ezen időponttól számított 3 éven át, vagyis 1904. évi július hó 31-ig.

A bérleti feltételek a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában a rendes hivatalos órákban megtekinthetők, vagy kívánatra postán megküldetnek, miért is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az egy koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat a vöröstoronyi pályavendéglő bérletére“ feliratu borítékba zárt ajánlatok lepecsételve 1901. évi július hó 20-án déli 12 óráig alulirott üzletvezetőség általános (I) osztályánál nyújtan-dók be.

Bánatpénz fejében 200, azaz Kettőszáz korona készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb f. évi július hó 19-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtőpénztáránál Aradon leteendő.

T. karékpénztári betétkönyvek letét gyaránat nem fogadtatnak el.

Ezen feltételektől eltérő vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok közt a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Aradon, 1901. évi július hó 6-án.

A m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége.

(Utánnomást nem díjazunk.)

1918—1901. szám.

Elek község előljáróságától.

Építkezési árlejtési hirdetmény.

Elek községben csendőrlaktanya rendeltetéssel részben toldás, részben átalakításból álló s Aradmegye törvényhatósági bizottságának jóváhagyása reményében Aradmegye tekintetes alispánja által 1854—1901. sz. a. jóváhagyott építkezési munkára 4971 korona 77 fillér költséggel árlejtés hirdettetik. Az árlejtés megtartására folyó hó 22-ik napjának d. e. II órája Elek község székházához ezennel kitűzetvén, felhivatnak vállalkozni szándékozók, hogy a költségvetés szerinti összegnek megfelelő 10% bánompénzzel, vagy óvadékképes értékpapirokkal ellátva jelenjenek meg.

Az árlejtési feltételek terv és költségvetés a hivatalos órák alatt bármely napon betekinthetők.

Megfelelő óvadékkal ellátott írásbeli zárt ajánlatok az árlejtés előtt szintén elfogadtatnak, utóajánlatok azonban figyelembe nem vétetnek.

Elek, 1901. évi július hó 11-én.

Rigler József,
jegyző.

940

Schimpl Mihály,
bíró.

21237—1901. szám.

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak szegedi üzletvezetősége nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a rumai felvételi épület és áruktár kibővítése és a kibővitéssel kapcsolatos átalakítási munkáinak végrehajtására.

A tervek, a költségvetés, egy-ségárjegyzék, szerződési tervezet, ajánlati minta és pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek, Szegeden a magyar királyi államvasutak üzletvezetőségének pályafentartási és építési osztályában és a mitroviczai osztálymérnökségnél megtekinthetők.

Ajánlatok legkésőbb 1901. évi július hó 18-án déli 12 óráig nyújtan-dók be a szegedi üzletvezetőség titkárságánál.

Az ajánlatokat egy koronás, az ajánlat mellékleteit 30 filléres bélyeggel ellátva, lepecsételve a következő felirattal nyújtan-dók be: „Ajánlat a rumai felvételi épület és raktár kibővitésére.“

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, 1901. évi július hó 17-én déli 12 óráig 650 kor., azaz hatszázötven korona teendő le mint bánatpénz a magyar kir. államvasutak szegedi üzletvezetőségének gyűjtőpénztáránál készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapirok a budapesti, illetőleg bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, 14 nappal nem régebb utolsó napi árfolyam szerint számítottatnak, de soha névértéken felül.

Csak idejében beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta útján beérkezett ajánlatok és bánatpénzek tértívennyel adandók fel.

Szeged, 1901. június hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

15478—1901.

Hirdetmény.

Az 1888. évi XLIV. t.-cz. 18 §-a értelmében közhírré tétetik, hogy az iparosok, kereskedők, ügyvédek és mindennemű nem fix jövedelmű haszonhajtó foglalkozást űző adóköteleseket érdeklő, az 1901. évre való érvényesítést készített III. oszt. kereseti-adó kivétési javaslatok folyó július hó 8-ától kezdődő 8 napra a városi adóügyi-osztály 1. számú helyiségében közszemlére tételnek ki.

Erről azzal értesítjük Arad sz. kir. város közönségét, hogy a kereseti-adó javaslatokat bárki megtekintheti és azok elleni észrevételeit a közszemlére tétel ideje alatt írásban a kir. pénzügyigazgatóságnál, később írásban vagy szóbelileg az adókövető-bizottság előtt előterjeszheti.

Arad, 1901. július hó 6-án.

A városi tanács.

M. kir. államv. üzletvezetőség Debreczen.

16426—1901. II. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak nyiregyháza-csapi vonalán levő Demecser és Kisvárdai vizállomásokon építendő egy-egy elsőrendű II. osztályú új vizállomási épület építési munkáinak végrehajtására ezennel nyilvános pályázatot hirdetünk, melyre a kellőleg kiállított és felbélyegzett ajánlatok legkésőbb f. évi július hó 23 ik napja déli 12 óráig a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőségének titkárságánál benyújtandók.

Később érkező ajánlatokat nem fogunk figyelembe venni.

Az épületek tervei, a szerződési tervezet és a feltétfüzetek a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőségének pályafentartási és építési osztályában, valamint az Ungvárt székeli osztálymérnökségi irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők és ugyanott, az ajánlati szöveg és az ajánlati költség-számítás díj nélkül megszerezhetők.

Az ajánlatok borítékai a következő felirattal látandók el:

„Ajánlat a Demecser és Kisvárdai állomásokon építendő vizállomási épületek munkáira.“

Bánatpénz fejében legkésőbb f. évi szeptember hó 22-én déli 11 óráig 800, azaz Nyolczszáz korona teendő le készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban a debreczeni üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál.

A készpénzben befizetett bánatpénz után kamat nem követelhető.

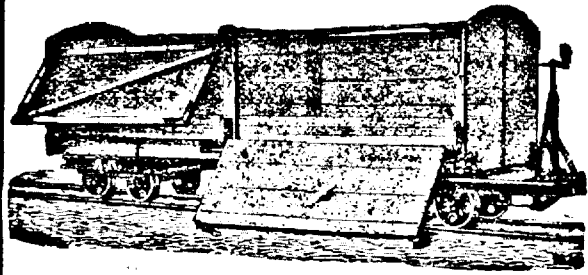
Az értékpapírok a budapesti, illetve a bécsi tőzsdén jegyzett utolsó napi árfolyam szerint, de a névértéket meg nem haladható értékben fogadtatnak el. Az üzletvezetőség fenntartja magának az ajánlatok közt a szabad választás jogát.

Debreczen, 1901. július hó.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

RÉPAVASUTAK

U. M.: SINEK, VÁGÁNYOK, KOCSIK. VÁLTÓK, MOZDONYOK STB. A RÉPAIDÉNYRE BÉRBE IS ADATNAK.

ROESSEMANN és KÜHNEMANN

Koppel Arthur-féle Vasutak

918

BUDAPEST, VI. KÜLSŐ VÁCZI-UT 113—115.

A kiszindiai körjegyzőség irodájában egy a jegyzői teendőkben jártas

irnok,

folyó évi augusztus hó 1-ére

keresztetik.

Javadalmazása: havi 30 korona fizetés, mosás és ágyneműn kívül teljes ellátás, szorgalma és megbízhatóságához képest megfelelő mellék jövedelemre számíthat.

941

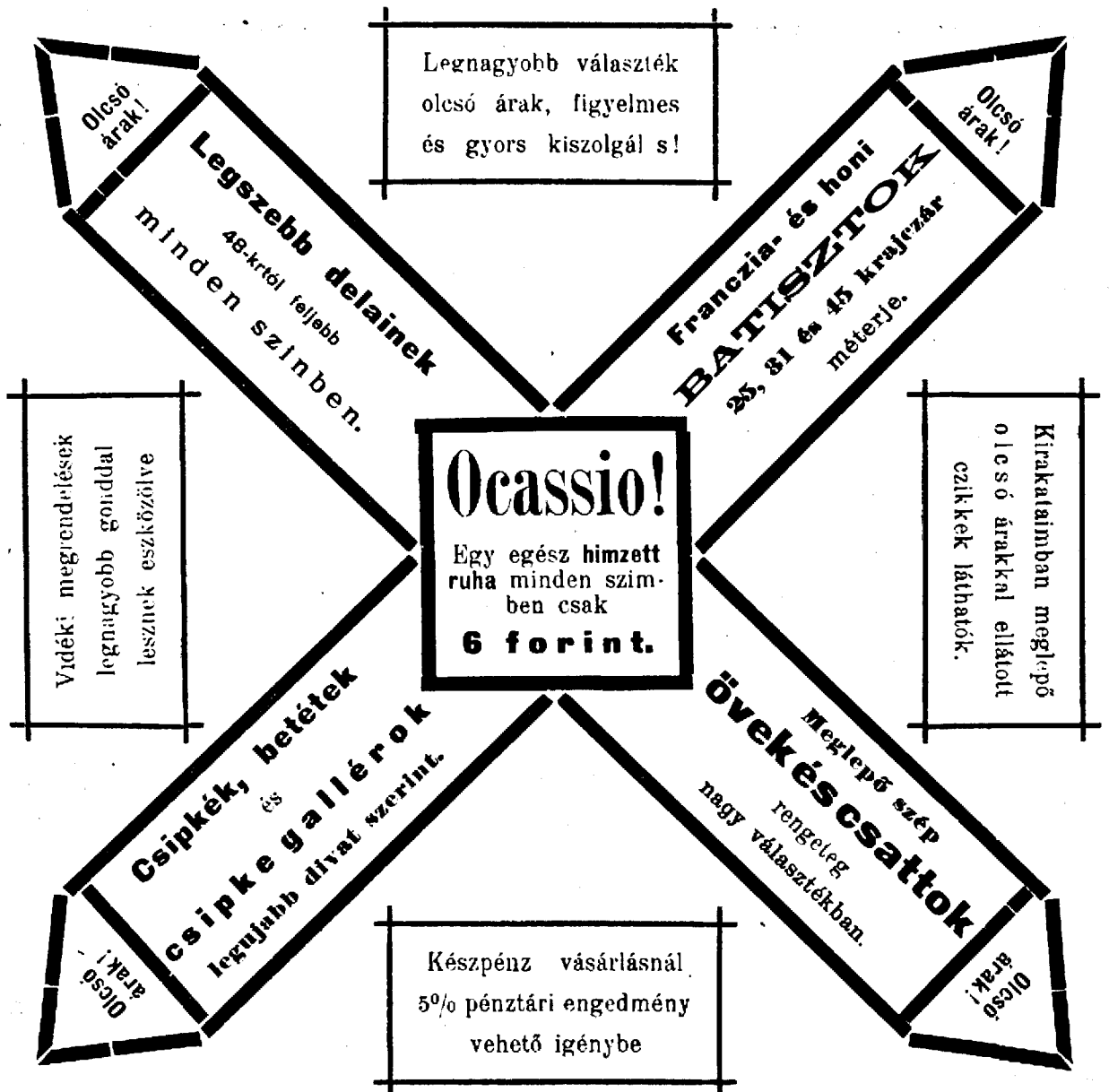
Anyakönyvvezető-helyettesé ki nevezhető előnyben részesül.

HOFFMANN SÁNDOR

divatáruk és szőnyeg-telepe

„A fecskéhez“

ARAD, Színház-épület.

Sürgönczim: „FECSEKÉZHÉZ“

Városi és megyei telefon szám 10.

Sokkal jobb mint a veres Putzpomádé
Globus-Putzextract.

Legujabb kitüntetése a párisi 1900. évi kiállítás arany érme.
 Fritz Schulz jun. Akt.-Ges., LEIPZIG és EGER.
 Mindenütt kapható!

KNEFFEL KAROLY és FIA

Arad, **Andrássy-tér**
14. szám.
 TELEFON **139. sz.**
100 kiló elsőrendű, darabos **bükk-faszén**
 bérmentve házhoz szállítva **2 frt 20 kr.**

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cikk 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbírótság V. 1220. számú végzése által Bardos és Brachfeld cég jelentkezésére s végrehajthatók javára, Szilbereisz Bálint almás-kamarási lakos ellen 13 korona tőke és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 3000 koronára becsült 1 drb. magyar gépgyár részvénytársaság-féle 734. sz. locomobilból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Almás-Kamaráson 36. h. sz. leendő eszközlésére 1901. július hó 16-ik napjának d. e. 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-czikk 108. §-ában megállapított föltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1901. évi június hó 30-ik napján.

Ortutay,
 939 bírósági végrehajtó.

Szépség és egészség.

Kinek van szeplője?

pattanás vagy bármely folt az arczán, használja a teljesen ártalmatlan **Rozsnyay-féle világhírű**

Serail-arczkenőcsöt,

mely az arczbőrt rövid időn fehérré, tisztává és üdűvé teszi. Egy tégely ára 70 kr. Egy kis tégely ára 35 kr. **Serail-szappan** egy drb. 30 kr. **Serail-hőlgypor** egy doboz 70 kr. Kifűző és **valódi Epezsappan** egy drb. 40 kr.

Etvágytalanság és gyomorgyengeség

gyógyítására **ezrek mennek Karlobadba** holott ezt a czelt itthon is elérhetik **Rozsnyay M.**

PEPSINBORA

használatát által, mely az emésztést elősegíti és a gyomrot rövid időn tökéletesen helyreállítja. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 frt 6 kr.

A t. cz. közönség szíves figyelmébe ajánljuk, hogy mindezen készítményeink törvényesen bejegyzett védjegyvel vannak ellátva, mely az aradi szabadságszobrot ábrázolja.

Kapható:

ROZSNYAY MÁTVÁS gyógytárában Arad, Szabadság-tér.

Budapesten: **Török József és dr. Egger Leo** „Nádor” gyógyszertárában, valamint minden magyarországi gyógyszertárban.

Váltóláz és hidegletés ellen

legbiztosabb és legkellemesebb szer, különösen gyermekeknek, kik a keserű chinint máskepp bevenni nem tudják a **Rozsnyay M.-féle**

Chininczukorka és Chininesokoládé

melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók nagy gyűlése 1869-ben Fiumében pálya díjjal koszoruzott. Értékételen hamisításoktól óvakodjunk. Mindenki csak a **ROZSNYAY M.-féle** pályakoszoruzott készítményt kérje és fogadja el, melynek minden egyes csomagoló papírján **Rozsnyay Mátyás** névaláírása olvasható.

Idegesség,

vérzegénység

és az ebből származó bajok ellen legbiztosabban hat **Rozsnyay**

Vasaschinabora,

mely saját természetes ménessel edes borral készítve, hatásában minden hasonló készítményt felülmúl. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 frt 6 kr.

Eladó!

Családi ügyek miatt jutányos áron **zongora, képek, butorok, tükrök.**

Megtekinthetők **Sarkad, Határ-utca 19. sz.** 947

Szöllős-Csigerél község előjárótól.

456—1901.

Arverési hirdetmény.

Szöllős-Csigerél község választási joga a helyszínén 1901. év július hó 25-ik napján d. e. 9 órakor tartandó nyilvános árverésen 6 évre haszonbérbe fog adni, mely árverésre a venni szándékozók ezennel meghivatnak azzal, hogy a feltételek a községi irodában bármikor megtekinthetők.

Kelt Szöllős-Csigerélen, 1901. évi július hó 11-én. 944

Krizsán Tivadar, Sandru Juon, jegyző, bíró.

18565—1901. szám.

Aradvármegye alispánjától.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A folyó hó 10-én megtartott versenyárgyalás eredményre nem vezetett, miért is az alant felsorolt munkák kivitelének biztosítása czéljából az 1901. évi július hó 16-án d. e. 10 órakor a vármegyeház kis ülés termében új zárt ajánlati versenyárgyalás fog tartatni.

- A vállalatba adandó munkák a következők:
- Kisjenő-csermői törvényhatósági közut 10—11. km. szakaszán lévő 7. sz. Törhid helyreállítása... 5059 kor. 38 fill.
 - A mikalaka-nagyhalmági ut 4—127. km. szakaszán levő 3., 5., 14., 18., 19., 57., 106., 133., 138., 147. és 148. sz. műtárgyak helyreállítása... 3164 kor. 48 fill.
 - A szőlős-csermői-talpai thatósági ut 0—42-537. km. szakaszán levő 2., 7., 13., 15., 16., 17., 20., 22. és 34. sz. műtárgyak helyreállítása... 6679 kor. 27 fill.
 - A szöllős-zaránd-nadabi thatósági ut 0—4. km. szakaszán levő 1., 2. és 3. sz. műtárgyak helyreállítása... 600 kor. 90 fill.
 - Az arad-zámi thatósági ut 21—27. km. szakaszán levő 12., 13., 14., 45., 66., 68., 72., 74., 75., 76., 91., 93., 104., 114., 122. és 143. sz. műtárgyak helyreállítása 9743 kor. 57 fill.
 - A paulis-világosi thatósági ut 2—15. km. szakaszán levő 5., 8., 9., 11., 13., 14., 15., 18., 19., 23., 24., 25. és 35. sz. műtárgyak helyreállítása... 2010 kor. 11 fill.
 - és végül a csermői vasutállomáshoz vezető uton levő 1. sz. áteresztől való építése 382 kor. 83 fill előirányzati összeggel.

A versenyezni kívánók felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó és utszakasonként külön kiállított zárt ajánlataikat a kitűzött nap dél-előtti 10 órájáig hozzám annyival inkább adják be, mivel a későbbben érkezettek, nem különben a pótajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlatokhoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költség összeg 5%-nak megfelelő bánatpénz csatolandó. Takarékbetétek bánatpénzül nem fogadtatnak el.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek az aradi m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Arad, 1901. július hó 10-én.

Az alispán távol:
Schill József,
 főjegyző.

Alapított 1845.

Férfi-, fiu- és
gyermekruha telepe
tisztelettel ajánlja elősmert
legjobb minőségű áruit.
Nagy választék
bel- és külföldi
gyapju-szövetekből.

NEUMANN

Mérték szerinti megrendelések BUDAPESTEN saját műhelyeimben kifogástalan kivitelben készíttetnek. 134

Telefon 457.

Alapított 1845.

Telefon 457.

Veszek Zálogcédulákat!!

Ékszertárgyak

Arany-, Ezüstneműek, Gyémánt és
Brilliantok a legutányosabb árban
kaphatók!

DEUTSCH IZIDOR

órák és ékszerésznél

ARAD, Templom-utca, Minorita-palota.

Ugyanott

Ört arany, ezüst, drágakövek, bármilyen
ékszertárgyak, a legmagasabb árban meg-
vételek vagy új tárgyakra átesereltetnek.

Veszek Zálogcédulákat!!

**Eckert-féle
Edelreute**
természetes likőr
hegyi gyógyfüvekből lepárol-
va, kitűnő ízű gyomorerősítő.
Vadászatokon és utazásnál
visszaadhatatlanul jó hatá-
ssal, 305
kitűnő házi szer.
Csász. és kir. szabadalmazott
likőr-gyár,
Eckert Albert,
Grác.

TENKE

Biharmegye.

Vasuti Állomás,

Legolcsóbb és leghatásosabb
vasas fürdők egyike, a női beteg-
ségek és vérszegénységből eredő
bajok gyógyítására. — Prosp. ctust
készséggel küld 809

a fürdő-igazgatóság.

Bámulatos újdonság!

325 db 1 frt 95 kr.-ért.

Egy pompás aranyozott óra elegáns
láncszal, három évi jótállás mellett, egy
„Laterna Magica” 25 érdekes képpel, 1
igen finom nyakkendő-tíli simli brillant-
kövel, 1 keleti gyöngyökből való nyakék,
a legmodernebb női ékszer patent zárral,
1 finom bőr pénztárca, egy nagyon ele-
gáns szivarszipka, 1 double-arany kezelő-
és inggomb-garnitúra, 1 finom zsebkés, 1
finom toilette-tükör tokban, 20 darab a
levelezéshez szükséges tárgy és még 200
darab különböző apróság, mely minden
háztartásnál elkerülhetetlen. Az érdekes
325 darab tárgy, melyek közül maga az
óra megéri a pénzt, megkapható 1 frt 95
kr. utánvétellel az elárusítónál

S. Kohane

KRAKKAU (Galiczia.)

POSTFACH 72.

933

Ha a küldött áruk nem felelnek meg, a pénzt visszaadják.

Kiadó lakás.

Boros Beni-tér 11. sz. (Fő-ut)

alatt egy

10 szobás lakás,

mellemhelyiségekkel

november hó 1-ére

kiadó.

Bővebbet ugyanott az iro-
dában. 943

500 forintot fizetek annak, aki

Bartilla
fogvizének hasz-
nálata mellett, üvegje 35 kr. valaha is-
mét fogfájást kap, vagy a szája büzlök.
(Csomagó áért külön 10 kr.) **Bartilla A.**
öröksei, (E. Winkler) **Wien,** 1911
Sommer-gasse 1. Kérjük mindenütt hatá-
rozottan **Bartilla-féle** fogvizet. Hami-
sitványok feljelentői 101 díjaztatnak. —
Kapható **Aradon: Rozsnyai Máttyás**
gyógyszertárban Szabadság-tér. 303

Lakás kiadó.

5 szobás lakás

minden hozzátartozóval, eset-
leg nagy istálló is,

azonnal kiadó,

évi bér 350 forint. 913

Ugyanott egy

2 szobás udvari lakás

is kapható, évi bér 120 frt.

Halász-utca 27. sz.

Első os. és kir. osztrák-magyar kizárólag azaz.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120. (szőlő
házban)

Arany-érmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intéző-
ségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vál-
lalatok, építőmesterek, ugyancsak gyári és ingatlan tulaj-
donosok szállítója. E homlokzat-festékek, melyek másban föloldhatók,
száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában kilónként 16 kr-
nál fölülé szállítanak és a mi a festék színtiszaságát illeti, azonos az
elajfestékekkel.

Mintakártya, ugyancsak utazítás kivételre ingyen és bérmentve küldetik.

Arad és vidéke legnagyobb kizárólagos
női felöltők
árúháza.

Utazó köpenyegek

legújabb kivitelben,
selyem, batiszt, sephiringblousok
nagy választékban.

Alapított 1875. Jutányos árak! Telefon 238.

STERNMA

Aradi nyomdarezsvénytársaság könyvnyomdája.